

FOR VICTORY
Buy
UNITED STATES DEFENSE
BONDS • STAMPS

WILNIS

25 TOB O DAF
САУЖЕБНОГО ПОДЛЕБИЯ

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

VOLUME XXIII, NO. 80. SEŠTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 4 D., 1942 M. 3116 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. TEL. VICTORY 1455. KAINA TRYŠ CENTAI.

KASDIENA...

Velykų Proga Kanadiečių Pavyzdys Trys Vyskupai Keno Buvo Teisybė?

Velykų proga, noriu pratariti j musti katalikiškus brolius. Tikintieji sako, kad kryžiaus kancija yra krikščioniškas simbolis. Romos tironai kankino ir išžudė tukstantus krikščionius. Kas žudo krikščionius ir ne-krikščionius dabar? Pasinėję Ašis, Vokietija, Japonija ir Italija.

Prieš susivienijusius žvėris išstoja visa žuonija. Niekas neklausia kas tiki ir kaip tiki, arba viškaiti netiki.

Kinietis, bolševikas, buržuazinis demokratas, protestonas ir katalikas susivienijo bendroj kovoj prieš bendrą priešą.

Tai gi, religija ar jos nebuvi-mas nėra jokia kliūtis bendram veikimui, bendriems žygiams.

Anti-fašistuose turi būti geležinė vienybė, nuosirdi drausmė. Iš to išvada, kad labai nege-rali daro tie lietuvių katalikų va-dai, kurie kelia katalikiuose ne-pajamų prieš bolševikus, prieš Sovietų Rusiją.

Siame kare pasirodė tokių katalikų, kurie sukėlė pasipiktinimą kituose katalikiuose.

Paimkit kad ir "Išvą" Cough-lina. Jis kuk ir kalbės apie Ve-lykas, apie kančią ir prisikėli-mą.

Bet prieš jį, kaipjo piktlybės ir tamsybės apatula, griežtai iš-istoja trys katalikų vyskupai—Floridas, Cincinnati ir San An-tonio. Jie pasmerkė jį kaipjo de-mokratijos priešą, oportuno-jų Hitlerio frankais.

Tai gi, tie vyskupai už bendrą veikimą su Sovietų Sąjunga ir prieš tokius katalikus, kaip Coughlinas ir jam panašius.

Ir jys, lietuvių katalikai, pa-sirinkite tik kelį—prieš lietuviš-kus Coughlinus!

Kongresmanas Dickstein pa-sakė raganiams Dieš'o adresu: "Nors yra tikrai pavojingų as-meny, kurie Dieš'as galėtų paūpti, bet jis tebedaugia ko-munistus, užmiršdamas, jog Rusijos komunistai tapj kariau-ja, kad jie galf išgelbėti visą de-mokratiją."

Taip sako žmogus, kuris nėra komunistas. O ką sako "musiš-ki" Urbonavičiai, Laučkos, Prunskiai?

Kanadiečių "Liaudies Balsas" praneša, kad Velykų proga Lie-tuvių Literatūros Draugijos 162 kuopa pasiūlė dovanyti lietuviams kareiviams, kurių ad-resus tik sužinojo.

"Liaudies Balsas" dar pridū-ria, kad kareivius visomet reik-ka rizikuoti.

Kas prisikuoja savo gvybę, tas mums artimiausias draugas.

Patarė sako, kad su velniu nereik abuoiauti.

Bet su Dieš'u ir jo komitetu nuėjo abuoiauti "Draugas", "Naujienos", "Darbininkas".

Kaip ty laikraščio redaktoriai jauėjasi dabar, kada šis šalies prezidentas ir vice-prezidentas priėmė Dieš'ą prie gėdos stul-po, kaipjo asmenį, gaminantį amuniciją nacių propagandai?

Keno buvo teisybė — ar ne "Vilnius" ir "Laisvės"?

Žmogus gali šėryti pasin-kauti ir poterauti. Bet tai visiš-

PER DVI SAVAITES SUNAIKINO 25,000 NACIŲ

Standard Oil Co. ir vėl Sugauta

PARDAVINĖJO ALIEJŲ VOKIEČIŲ IR ITALŲ AVIACIJOM

WASHINGTONAS, balan. 3.—Adolf A. Berle Jr., valstybės vice-sekretorius, pranešė senato komisijai, kad New Jersey Standard Oil kompanija ilg laiką pardavinėjo vokiečių ir Italų aviacijai aliejų ir atsiskak su-laikyti pardavinėjamą net Ameri-kois vyriausybės įspėta.

Aliejaus pertraktijos tarpe Standard Oil kompanijos ir fa-sištinų valdžių nutruko tik ta-da, kai Amerikos vyriausybės bla-kistinio Standard Oil kompanijos subsidijų Brazilijoj, per kurią jinai aliejų pardudavo fašistų aviacijai.

Komercijos departamento nauktas pareigunas tapgi tvirtino tai pačiai senato komisijai, kad per subsidijas Pietų Ameri-kois šalyse New Jersey Stand-ard Oil kompanija nesivaržyta pardavinėti fašistiniams agresoriam aviacijai.

Prieš pat karą nacių vyriausybė įsteigė "Lati" oro liniją, kurios lėktuvai kursavo tarpe Vokietijos ir Italijos iš vienos pusės, Lotynų Amerikos ir Afri-kois iš kitos. Tos linijos transpor-tinis Hitleris gabeno savo šau-nius ir propagandą į Ameri-kois respublikas, sykiu ir į Jung-tines Valstijas.

Grėždama transportai parvež-davo reikalingų neuciams vete-rybių ir sekretų. Ir šiuos prie-šo lėktuvus Standard Oil kom-panija aprūdudavo reikalingu aliejumi.

Londonas Įpareigojo Crippsą Susitarti Su Indusais

NEW DELHI, balan. 3.—Keturios svarbiausios Indijos poli-tinės grupės palaufmavo Sir Stafford Cripps, kad jo atga-bend Indijai autonomijos pro-kektu nepirima jaut parašytas. Jos nurodė, kas turi būti iš pro-kektu išimta ir kas dadedta, jei norima susitarti.

Churchill vyriausybė instruk-tavo Crippsą atnaujinti pasitar-imus ir žiūrėti ar nebus gali-ma surasi bendras pagrindas susitarimui.

HOLANDŲ VYRIAUSYBĖ NORĖTŲ GAUT KARO LAIVŲ

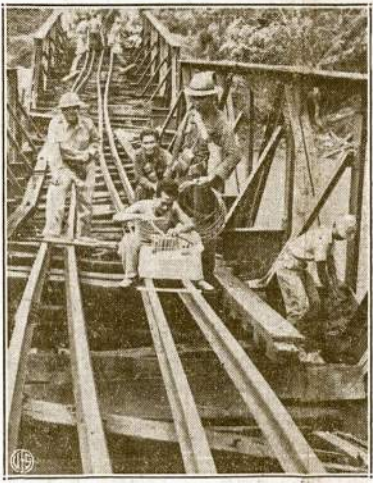
MELBOURNE. — Holandijos vyriausybė ištrūnime mėgina iš Amerikos gauti naikintuvų ir kruizerių sustiprinimui savo ka-ro laivyno.

kai nereikiška, kad jis dvasiniai apsvalo, jeigu jo smegenų aparatas neapvalytas nuo fašistinių mikrotojų ir bacilų.

Skaitau straipsnį kunigo Bal-kuo brooklyniskėj "Ameri-koj". Jis velija visiems "links-maus Aleliuja".

Bet jo "Aleliuja" tiek neapy-kanos prieš Sovietų šalį, kad jis dasikalba iki barbariškų ab-surdų.

L. Pruseika.

Filipiniečiai kareiviai užtaiso dinamitą išsprog-dinti geležinkelio tiltą, kad sukliudyti japonų žygi.

Naciai Dujomis Nužudė 1,250 Holandių Žydų

LONDONAS, balan. 3.—Holan-dijos vyriausybė ištrūnime skelbia, kad tie 1,250 Amsterda-mo žydų, kuriuos naciai suėmė metai prieš tai, visi jau žvė.

Mirtus žydus naciai išgaheno į Austriją dirbi druskos ir sulfū-ro kasyklose. Holandų vyriausybė sako, vieni ty žydų mirė nuo dujų kasykloje, o kitus naciai nužudė išmėgdinami ant jų nuodinsias dujas.

Holandų vyriausybė sako, reikalavus vokiečių įleisti Raudonojo Kryžiaus atovius kaltili-nius patikrinti. Bet naciai reikalavimą ignoravo.

ROOSEVELTAS PATARĖ CILEI NUTRAUKT RYŠIUS SU ASIM

WASHINGTONAS. — Proga čilės naujojo prezidento įvedimo, prez. Rooseveltas paragino naujįjį Čilės prezidentą Ju-ang Antonio Riosa nutraukti diplomatinius ir prekybinius santykius su Japonija, Vokietija ir Italija. Argentina ir Čilė yra vienintilės dvi Lotynų Amerikos respublikos, kurios dar palaiko draugingus ryšius su fašistiniais agresoriais.

PULANT MALTA VOKIEČIAI NETEKO 27 LĖKTUVŲ

VALETTA. — Nuo saulės už-tekėjimo iki kitam saulės užte-kėjimui naciai bombardavo an-glų tvirtovę Maltą. Tvirtovės nuostoliai dar nenusatyti. Už atakų vokiečiai užmokėjo 27 lėktuvais, kurių 14 nukirsta, o 13 sulalota.

Pradės Leist Kareiviam Laikraštį

WASHINGTONAS. — Neuz-tilgo bus pradėta leisti savaitraš-tis "Yank", išimtinai skiriamas kariuomenei. Į savaitrašty daugiausia rašysią patys kareiviai.

Žvėriški Naciai Sudegino Gyvus 39 Sovietų Žmones

MASKVA, balan. 3. — Tass agentijos pranešimo, Charkovo apskrityje naciai gyvus sudegino 16 narių kolektyvo ukiu ir 23 sužeistų raudonarmiečių.

Pietvakarinio fronto srityje nuožumai nužudė 30 sužeistų raudonarmiečių. Gevejka kai-me išgahino moteris ir nepilna-metes mergaites, o paskui visas jas nužudė. Kai kurios jų buvo užkankintos iki mirties.

Tas dadeda, kad naciai pasitraukdami, apat žudynių, dar vorosi su savim civilius žmones kaipjo belaisvius.

Japonai Buvo Pralaužė Amerikeičių Frontą Filipinuose

WASHINGTONAS, balan. 3.—Karo departamento žinomis, japonai nežemiai puolė ameri-keičių ir filipiniečių pozicijas Bataan pussalyje ir vienu tarpu buvo pralaužė apsigynimo liniją. Bet amerikiečiai tuo-jaus prieš kontratakavo ir pralaužimą užtaise. Karo departa-mento pranešimu, musiai dar tebeina.

Sykiu japonų aviacija puolė ir Corregidor tvirtovę. Tvirtovės anti-lėktuvinės kanoelės nu-kirto tris japonų bombierius. Ketvirtas jų bombieris susprogo ore ir nukrito į Manilą užlajų.

DU ATSARGOS MAJORAI SUSIGINČIAJĖ APSISAUDĖ

SANTA BARBARA. — Du į atsargą išėję kariuomenės ma-jorai — William H. Weststorn ir Buell Hammett — susiginčė-je apie organizuojamų milijonius kuopa, ome vienas kitą šaudyt. Buell Hammett dviem šiaisiais į kėrtinę nušovė maj. Weststro-mą, o pastarasis maj. Buell per-šovė klūbą. Nušovtojo žmona irgi sužeista į veidą.

Japonai Telkia Kariuomenę Javoje Ir Singapore

SYDNEY, Australija, bal. 3.—Oficialė Australijos spauda ra-šo, kad japonai telkia aštuonias divizijas, apie 150,000 kareivių, Java saloj ir Singapore.

Kai kurie laikraščiai apskaito, kad Burmoje japonai kariauja tik su dviem divizijom, Naujo-joj Gvinejoj su mažiau kaip dviem divizijom.

Londonas Tikisi Nacių Ofensyvo Visuose Frontuose

CHICAGO, Ill. — Laivyno sekretorius Knox organo ko-respondentas praneša iš Londo-no, kad angluose vyrąuja nuomonė, jog už poros savaičių ar mėnesio kito, prasidės milėi-niško didumo ataka. Musius pradėsia naciai rytų fronte, Li-bijoj, tolimuose rytuose ir per Turkiją pus artimus rytus, kad įsagalėti Irane, Irake, Sirijoj, Palestinoj ir paimti Suez'o ka-nalą.

Daug kas angluose kalba, kad pavasarį Sovietus užpuls japonai, gal būt tuo pačiu sy-kiu, kai Hitleris pradės savo ofensyvą. Anglai dar mano, kad gana stiprų ofensyvą naciai mėgins išvystyti Atlante, idant nukirtus Amerikos jurinį susisiekimą su Anglija ir sulai-kyt Anglijos ir Amerikos kari-nės medžiagos pristatymą So-vietų Sąjungai per Murmanską.

Vyriausybė Rengias Bausti Nestojusius Į Kariuomenę

SAN FRANCISCO, Cal.—Fede-ralė vyriausybė rengias pa-šaukti tieson asmenis, kurie per nepajamų ar nusistatymų neatsiliepė į pašaukimą stoti ka-riuomenėn. Teisingumo de-partamentas įsakė sumiti 1,000 tokių asmenų šiaurinėj Califor-nijoj.

Bus areštuojami neužregist-ravusieji karo prievolėn, nepridavusieji kariuomenės bor-dui naujų adresu, kurie nensakė į anketę (questionaires), pa-sidėję klaidinančiom informac-ijom ar nestoję į kariuomenę. Pripažinti kaltais bus har-džiamai penkis metus atsedėti, \$10,000 pinigais užmokėti arba abiem baudom sykiu.

NUO KARO PRADŽIOS USA NUSKANDINO 101 JAPONŲ LAIVŲ

NEW YORKAS. — Nevisai patikrinti daviniai tvirtina, kad nuo užpuolimo ant Pearl Har-boro iki pastarųjų savaičių, Ame-rikos karo jėgos 101 japonų lai-vų nuskindino ir 58 sužalojo. Tarpe nuskindintų yra 27 ka-ro laivai, o tarpe sužalojto yra 31 karo laivas.

TORPEDAVO AMERIKOS DU PREKYBINIU LAIVU

WASHINGTONAS. — Laivy-no departamentas praneša, kad Karibėjy jurų priešio subma-riai torpedavo du Jungtinių Valstijų prekybinių laivų ir ap-šaudymu nuskindino Atlante nedidelį laivėlį.

Leningrado ir Kalinino Frontuose Atkariauta Keliolika Apylinkių

Arktiko Vandenyse Sovietų Karo Laivai Nuskindino Vokiečių Submariną

MASKVA, bal. 3.—Trylikos dienų kovose Leningrado ir Ka-linino frontuose Raudonoji Ar-mija nudėjo 25,000 vokiečių kareivių ir pačiuo nepaprastai didelius kiekius karinės medži-gos ir sunkiųjų ginklų.

(Bendrai imant, jei 25,000 kareivių užmušta, tai iš veikmės bus išimta nuo 75,000 iki 125,000 kareivių, imant atydon su-žeistus ir paimtus į nelaisvę.)

(Raudonosios Armijos stiprūs ofensyvai šiaurės frontuose yra logiški, nes jie atitraukia iš pie-ty fronto vokiečių atsargą.)

Pietų fronte irgi eina aštrios kovos. Anot Informacijų biuro komunikato, į tą frontą vokie-čiai traukia naujas atsargos di-vizijas ir nuolat kontratakuoja Sovietų jėgas, tačiau kontrata-kas vis pralaimi.

Antru Kartu Anglai Bombardavo Fabri-kus ties Paryžium

LONDONAS, balan. 3.—Vakar naktį anglai antru kartu pa-gert bombardavo Paryžiaus priemiestį Poissy, kur yra Ma-rford trokų fabrikas. Kaip ir pir-muo atveju, anglai stengėsi ko-daugiausia žalos padaryti fabri-ku, kuris kasdien nacių ka-riuomenėn gaminama po 20 sunki-ųjų trokų.

Tuo pačiu sykiu vokiečių aviacija piktai puolė Angliją. Pradiniai apskaitymai rodo, kad be medžiaginių nuostolių, ne-menkais skaičiais civilių žmonių užmušta ir sužeista.

Radijas pripažino, kad viena-me sektoriuje įsiveržėliai įsten-gė įvartyti Sovietų pozicijų li-niją ytin gily kyli, bet nesten-gė ty kyli praplėsti.

Kalinino ir Leningrado fron-tuose Sovietų jėgos atėmė iš vokiečių 16 tankų ir 39 tankus sunaikino, 62 lauko kanoeles paėmė ir 77 sunaikino, 165 tro-kus paėmė ir 642 sunaikino.

Japonai Išstumė Anglų Kariuomenę Iš Pozicijų Burmoje

NEW DELHI, balan. 3.—Angly kariniai šaltiniai duoda suprasti, kad japonai atsiekė naują laimėjimą Burmos piet-vakariuose. Angly kariuomenė turėjusi pasitraukti iš stiprių pozicijų Iravady upės artyty ir tuo pačiu sykiu užleisti priešui Promė miestelį, skaitomą var-tais į aliejaus laukus.

Prome apleidę anglai apstijo-jo šiaurėje nuo miestelio, kur jau iš kaimo buvo paruošta for-tifikacijos pozicijos.

Angly karo šaltiniai nugėdina vakarykščių kinų pranešimą, ku-ris sakė, kad japonai iškėlė daug kariuomenės Bengal užlajoj, ne-toliese Indijos sienos.

Tariasi Nustatyt Pastovias Kainas Visokiems Daiktam

WASHINGTONAS, balandžio 3.—Kainų administracija ir Karo gamybos bordas aptaria sumanytą nustatyti pastovias kainas visiems pragyvenimui reikalingiems dalykams.

Pastovių kainų nustatymas laikomas urmininkams ir krautuvininkams. Nors kalbamu klausimu dar nieko konkretus nenurtata, bet abiejų įstaigų aparatų susirinkimai vyksta gana tankiai.

“VILNIS”
(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$6.00, six months 4.25, foreign countries \$8.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, ½ year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, ½ year \$1.25.

Advertising rates on application
3114 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455
Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Prilipo Liepto Galą

Prezidento Roosevelt sekretorius Wm. Hassett, varde paties prezidento, pas merrick kongresmaną Dies'ą. Gerai, kad pagaliau prabilo ir Baltasis Namas. Dies apkalintas, kaip nacių propagandos instrumentas.

Nacių propagandos aparate Dies'o raudonbaubiški pareiškimai ir tirados užima labai svarbią vietą. Berlyno, Romos ir Tokyjo radijas nuolat transliuoja Dies'o patiekiamą materialą.

I tai jau pirmiau buvo atkreipta dėmė. Bet pastarasis Dies'o užsiuolimas ant vice-prezidento H. Wallace ir Tarybos Ekonominio Kariavimo davė fašistams tiek amunicijos, kad Dies'as jų tarpe pasidarė pirmo numerio amerikonas.

Tas išvedė iš kantrybės ir labai ramius žmones. Griežtai užprotestavo ir taip ilgai tylėjęs Baltasis Namas.

Dies'ui išrašyta vilko bilietas. Nuo jo pradeda bėgti net tie, kurie buvo iniciatoriais to ragany gaudymo komiteto.

Dies'ą pasmerkė net kongresmanas S. Dickstein, kuris 1933 metais sugalvojo, jog toks komitetas reikalingas. Kongresmanas Dickstein sako, kad daugiau tokio komiteto jau nereikia.

Pasipiktinimas tuo ragany gaudymo komitetu yra tiek didelis, jog beveik galima sakyti, kad daugiau iš kongreso jįsi nebebus pinigų, o gauti jis norėjo net tris šimtus tūkstančių.

Didelė garbė priklauso tiems kongresmanams, kurie daug anksčiau numatė, kokią smalį verda tas Texas'o politikiečius. Tų kongresmanų priešakyje stovėjo Eliot, Marcantonio, O'Connor ir daliniai Sabath.

Iš lietuviškų laikraščių tikrai "Vilnis" ir "Laisvė" drąsiai aiškino lietuvių visuomenę, kad Dies'as ne fašistas gaud, bet veda pragaštinga, tik fašistams naudingą propagandą, veda karą prieš progresyvę visuomenę, o ypač prieš darbininkiją.

Lietuvių reakcininkų spauda ir tokie pramušėliai jos pravadavė, kaip kunigas Urbonavičius, Grigaitis, Michelsonas, kunigas Prunskis buvo tiesiog įsimylėję iš Dies'ą. Su pagelba Dies'ų jie tikėjosi pasmaugti progresyvę spaudą.

Dies'as kasė duobę geriausiems Amerikos patriotams. Jam plojo katėčių visi fašistiniai Goebbelsai, Ancevičiai ir kiti nuodingos propagandos šinkoriai.
Well... dabar beveik visi mato, kad jis prilipo liepto galą.

Darbo Vienybė

Pažūrėkit į Pittsburghą, į tą bastioną Amerikos industrinės galios! Pittsburgho darbininkija, sekama antradienį, demonstruos visai Amerikai savo didingą vienybę.

Masiniame mitingė, kurį bendromis pastangomis organizuoja CIO ir ADF, kalbės Philip Murray, Wm. Green ir valdžios atstovas Paul McNutt.

Pittsburgho darbininkai ir jų vadovybė suvienijo bendri idealai, bendras troškimas—viskas karo pergalei, viskas, kad sunaikinūs žmonių nevydonus.

Iš darbininkų žodyno turi būti išbrauktas žodis "susiskaldymas"!

Visos grupės, visos organizacijos turi susivienyti po pergalės vėliava! Kas tinka Pittsburghui, tinka visai Amerikai.

Vienybė, įvykinta karo metu, dar skaisčiau pražydės, kada patekės laimėjimo saulė.

Warren K. Billings

Tom Mooney, prie savo gyvos galvos, buvo pirminkniu Piličių Komiteto, kuris rūpinasi Earl Browderio išlaisvinimu.

Iš New Yorko praneša, kad dabar Piličių Komitetui pirminknaus Warren K. Billings, ištiktinas T. Mooney draugas, sykiu su juo išbuves kalėjime 23 metus.

Tikrai, geresnio pavadotojo negalima surasti.

Vardai Mooney ir Billings yra neatskiriama akysie ir jausmuose tos Amerikos, kuri supranta, ką reiškia kentėjimas ir kova. Tie vardai tai simbolis ieškojimo teisybės ir pasišventimo.

Warren Billings eis savo pareigas tuo giliausiu įsitikinimu, kad Browderis kenčia nekaltai ir kad jis turi būti palaiduotas.

Warren Billings yra narys Amerikos Darbo Federacijos. Jo vardas yra tarpiausiai susijęs su darbo unijų judėjimu. Tas judėjimas yra pagrindas kovos už teisingumą ir teisėtumą.

Demokratinė Amerika nenurims savo didžioje pastangose, nenurims iki tos dienos, kada atsidarys kalėjimo vartai ir Browderis, aukštai iškęšęs savo galvą, įžengs į laisvųjų žmonių pasaulį padėti jiems sunaikinti rudojusius ir visus kitus fašistus.

Paliaubos

Velykų proga įvyko savotiškos paliaubos. Tie kongresmanai ir senatoriai, kurie ir naktį nemiega, galvodami apie karą prieš organizuotą darbininkiją, nusitarė pasilsėti. Todėl savo ofensyvą jie nutraukė savaitėi-kitai ir paskelbė paliaubas.

O po kelių savaičių, kai kongresas vėl susirinks ir sesijas, jie atšauks paliaubas ir pradės naują ofensyvą.

Kodėl tokia išimtis die daro Velykų sezoni? Jei Velykų sezone jie gali nusiraminti savo piktose užmačiose, tai kodėl po Velykų juos vėl apima niežai? Jei per dvi savaites religija juos nuteikia vėnaip, tai kodėl religinėms šventėms praėjus, jie vėl užmiršta apie religiją?

Smith'as, Cox'as, sen. Connolly ir visa eilė kitų įstatymdavių turi išperėję įvairių bilyių ir visi jie, mažesniais ar didesniais laipsny, nukreipti prieš darbo unijas. Jie kovoja prieš tuos, kurie sudaro nugarkaulį Amerikos apsigynimo. Jie kovoja prieš tų darbininkiją, kurie didžiuojasi generolas MacArthur.

Generolo MacArthuro balsas, Donald Nelson'o nusistatymas, pagaliaus visos valdžios nusistatymas, pagaliaus visos valdžios nusistatymas yra toks, kad organizuotam darbi reikia pasitiktė. Pagaliaus, pačiam kongrese viršus bus tų, kurie blaiviau protauja.

Bet organizuotas darbas turi visuomet stovėti sargyboje šalies reikalų. Šalies reikalai ir darbo reikalai yra tai patys.

Kova prieš išaukinį priešą, kova prieš penktą koloną namie, kova prieš tuos, kurie drumsčia nacionalę vienybę—tai patatinės gairės visai demokratinėi Amerikai, visai darbininkijai.

Amerikai reikia ne velykinių paliaubų, bet tikros taikos visam karo laikui, tikros vienybės visuose darbo-valdžios-kapitalo santykiuose, nes pagrindas naminės taikos ir vienybės užtikrins juo greitesnį karo laimėjimą.

Vieningas susikuopimas industriniam ir kariniam fronte yra tikriausias kelias į pergalę!

Šio mėnesio pabaigoje, Washingtono, Aukščiausias Teismas nagrinės Williamo Schneidermano byla.

Schneidermana gins Wendell Willkie. Schneidermano byla labai svarbi visiems atviesiems, gal labiau tiems, kurie turi pilietiškas popieras.

Reikia tikėtis, kad Wendell Willkie apgins atviesių teises ir Aukščiausias Teismas padarys teisingą nusprendį.

"Vilnius" sėrininkų suvažiavimas įvyks 10 d. gegužės, Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Nepamirškite tą dieną būti su vilniečiais.

Kas dar neturi sėros, pasipirkite!

A P Ž V A L G A

DĖL OBALSIŲ

"LAISVA LIETUVA"

"Argentinos Lietuvių Balsas" persipauidino žymią dalį R. Mizaros straipsnio apie Lietuvą, kuris tilpo per eity metų "Sviestos" paskutiniame numery. Straipsnis pavadinamas "Tebuva Laisva Lietuva".

"Balsui" patiko tas straipsnis ir jis jį vadina patriotiniu. Taip, tas straipsnis geras, bet blogi tie motyvai, tie tikslai, kuriais vaduojašis pats "Balsas", persipauidindamas R. Mizaros straipsni.

Mat, "Balsas" nori parodyti, kad Rojas Mizara rašo apie Lietuvą patriotingai ir išmintingai, o Mizaros vienomiamai ir draugai Argentinoje nieko apie Lietuvą neįmano.

Kodėl taip, kame įrodymai, kad argentiniečiai priešingi laisvai Lietuvai?

Kuomet Lietuvių buvo tarybinė valdžia, Lietuva buvo laisva tikra to žodžio prasme ir, kiek mes atsimenam, Argentinos kairioji lietuvių visuomenė labai prielankiai žiūrėjo į tarybų valdžią.

Zodį "laisvas" mes toli gražu ne visi vienodai suprantam. Kuomet Lietuvių įsikūrė tarybų valdžia, tas pats "Argentinos Lietuvių Balsas" labai dejavo, kad Lietuva neteko laisvės.

Mums gij išrodo, kad socialistinei santvarkoj yra daugiausia laisvės darbo žmoniems. Todėl, kada mes kalbam apie Laisvą Lietuvą, tai reakcininkas tas išrodo balaivėms.

PERSIVERTĖLIAI

Lietuvai patapus tarybine respublika, rašytojams buvo suteiktos geriausios sąlygos jų literatūriniam įvykimui. Tarybų valdžia teikė jiems įvairių lengvatų, padėdama išsiaukėti socialinio darbo pionieriais.

Vieni iš tokių rašytojų buvo Putinas-Mykolaitis. Jis kurė ir darė pareiškimus esąs ištiktinas socialistinei santvarkai. Bet kaip tik Lietuvon atsigrudo kryžiuočiai, Putinas - Mykolaitis, o su juo ir tuli kiti permainė savo kailį. Hitlerinė Ostlando spauda praneša, kad Mykolaitis jau rašė eilėraščius apie "boševikų jungą".

Talkos, žmogelis, kad bent tuo būdu išgelbėjus savo kailį.

Tokių šiandausių, išrodo, yra nemažai. Tie persivertėliai už "trupinį aukso, gaudaus valgio šaukštą", praranda ne tik savo reputaciją, bet ir savo talentą. Su tokiais persivertėliais padori visuomenė nesiskaito, ant jų nusispiauja.

Tokie Mykolaičiai mano,

kad hitlerinis režimas Lietuvių įsimazino. Savo laiku taip manė ir smetoninkai.

Kuomet jis dar kartą mėgins mainyt kailį, jam niekas jau netikės.

Rašytojai, kurie turi savą tvirtus įsitikinimus, yra arba nacių kalėjimuose, arba žodžiu ir ginklu kovoja Sovietų fronte.

KUR SAŽINĖS LAISVĖ?

Romos Katalikų Susivienijimo organas "Garsas" (Nr. 13) praneša apie tos organizacijos Pildomojo Komiteto susirinkimą.

Tos organizacijos "dvasios vadas" kun. P. Juras pranešė:

"Centro Dvasios Vado pareigos tūmpriai susiję su parapijų dvasios vadų pareigomis. Išpažinčių kontrolė L. R. K. S. A. centre remiasi tuopų vadovovybių, kurių priakši stovi dvasios vadai. Asmenys, neatlikę R. Katalikų tikėjimo pareigų atrinkta nuo Katalikų Bažnyčios ir praranda Susivienijimo nario teises. Iš nepraktikuojančių R. K. tiklybą asmenų kuopose mėnesinės duoklės neprimamos."

Tos "tikėjimo pareigos" susiveda prie atlikimo verstinos išpažinties.

Jei pašėpinė organizacija, kokia yra Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas, verčia savo narius spaviedotis, o nesispaviedojančius braukia iš organizacijos, tai jį nepripažysta sąžinės laisvės.

Daugelis pašėpinčių draugų, kurios seniau savo konstitucijose turėjo paragrafą apie verstingą išpažintį, atsisakė nuo tos praktikos, nes tai nesutinka su sąžinės laisve ir verčia daugelį žmonių veidmainiauti.

"VADAS" LEIDŽIA "VADA"

Tautininkų tarpe maišosi tulas voldemarininkas vardu D. Klinga. Jų tarpe jis lošia rolo kaip ir kokio donkışoto.

Kaip praneša Brooklynio smetonininkų "Vienybė", D. Klinga pradėjo leisti laikraštuką, kurį pakrikštijo "Vado" vardu.

"Vadas", savo pirmame numeryje, labiausia užsilima SLA reikalais. Iš to matyti, kad jis bus savo ryšies "Tėvynės Balsu", kurį pradėjo leisti ir greit numarino K. Jurgelionis.

Patsai Klinga kandidatuoja į SLA prezidento vietą. Kuriam tikslui? Veikiausia tam, kad atitraukus kiek balsų nuo Laukaičio ir tuo būdu padėjus Baogociūnį.

Kiek pas juos tų manevrų ir ty įsikių intrijų!

O dar sakosi dirbą kokį tai kurybinį darbą!

SAN FRANCISCO. — Vakarų apgynimo komandieris it. gen. DeWitt įsakė visiems japonams, piliečiams ir nepiliečiams, išsikraustyti iš San Diego, Calif. miesto ir gretimos apylinkės. Taipjuo įsakė tūkstantį japonų išsikraustyti iš San Francisco kai kurių apylinkių.

Jono Šimkaus Laiškas Iš Kuibiševo, SSSR

Zemiau telpa buv. "Lietuvos Žinių", o vėliau "Tarybų Lietuvos" dienraščio redaktorius Jono Šimkaus laiškas, rašytas "Laisvės" redaktoriui R. Mizarai. Laiškas rašytas 1941 m. gruodžio 7 dieną ir jis pasiekė Ameriką prieš keletą dienų. Jonas Šimkus rašo: Brangus Drauge!

Naudojosi puikia proga parašyti jums keletą žodžių. Nežinau, ar jūs gavote ką nors iš manęs. Siūciūau vieną laišką ir porą straipsnių. (Vieną straipsnį gavome, o laiško ir antro straipsnio dar negavome.—"L." Red.). Galimas daiktas, kad dėl nepaprastų įvykių tad galėjo nuklysti į šalį... Dabar laikinai gyvenu Kuibiševo mieste (1,000 kilometrų nuo Maskvos į pietų rytus). Dirbu Visąsąjunginiame Radijo Komitete, kaip lietuviškų žinių redaktorius ir spyke-ris. Mes duodame žinių laidas kasdien po du kartus: 10 val. 35 m. Maskvos laiku (Tai bus 2:35 v. nakties New Yorko laiku) ir 23 val. 35 min. Maskvos laiku (Tai bus 3:35 v. p. p. New Yorko laiku). Rytinė laida radijo banga 30 met., o vakarinė—43 ir 49 metrai. Pabandykite, jei įmanoma, nustatyti laiką pagal mūsų laik, galimas daiktas, gerai radijo aparatais galėtumėt girdėti mūsų žinių laidas. Tokiu būdu galėtumėt gauti žinių ir apie Lietuvą.

Jūs, be abejo, norite iš mūsų laisvų ir straipsnių, bet dabar tai labai sunku. Aš, pavyzdžiui, esu užverstas savo darbu ir neturiu galimybės rūpintis žinių perdavimu jums. Kity, turinčių laiko rašinėti, žmonių šiuo metu Kuibiševe nėra. Bet ateiityje padėtis gali pasikeisti.

Galū suteikti ir kailių informacinių žinių. Šiuo metu mūsų valdžios svarbiausieji atstovai gyvena Kuibiševe. Čia yra Justas Paleckis, Antanas Snieckus, Mečys Getvilas, Preikšas. Čia yra ir Tarybų Lietuvos oficiali atstovybė. Dalis draugų gyvena Penzos mieste, apie 350 kilometrų į pietus nuo Kuibiševo. Ten gyvena Antanas Venclova, Lūdas Gira, Salomeja Neris, Žuagzda, Kostas Korsakas, Sumauskas ir eilė kitų lietuvių politikos ir kultūros veikėjų. Penza iki šiol buvo lyg ir lietuvių laikinas centras. Bet dabar lietuvių centras gali būti perkeltas ir į kurį nors kitą miestą.

Mūsų vyrų nesnaudžia sudėję ranki. Rašytojai turi parašė ir rašo naujų kūrinii. Mūsų troškimas yra išleisti tą kūrybą Amerikoje lietuvių kalba, o taip pat pasistengti vieną kitą išleisti per laikraščius ir anglų kalba.

Mums čia labai trūksta ir jūsų spaudos. Aš prašiau savo laisvę jūsų laikraščio, bet dėl įvykių, galimas daiktas, nors jūs ir pasuntėt, mes jų negavome. Bet nežūrint vi-

so to, pasiūskite laiks nuo laiko mums savo "Laisvę" ir būtų gerai dar gauti "Vilnį". Galit siųsti Visąsąjunginiui Radio Komitetui Kuibiševe adresu, mano vardu. Jūs, rodos, prašėt, kad atvažiuotų pas jus rašytojas Cvirka. Jūs žinote, kad jis gyvena Alma Atoje. Tas sumanymas buvo visai geras, tik, žinote, dabar su pervažiavimu ne taip lengva. Todėl labai sunku pasakyti, ar jam (Cvirkai) pavyks į Ameriką greit išvažiuoti. (Laiškas rašytas gruodžio 7 dieną—tą pačią dieną, kai tarp Japonijos ir Amerikos prasidėjo karas, kai japonai užpuolė ant Perly Uosto, todėl ir visos Cvirkai atvažiuoti galimybės nutruko.—"L." Red.). Rašytojas Marcinkevičius kurį laiką gyvena Maskvoje, drauge su mumis. Bet kai mes persikėlėm iš Maskvos, jis drauge su kiti respublikų tarybiniais rašytojais persikėlė į Kazanės miestą. Dabar su juo taip pat dar neatnaujinome ryšių.

Jums, be abejo, įdomu, kiek Lietuvos piličių pasitraukė iš laikinai užgrobtos Lietuvos? Reikia pasakyti, kad skaičius ne taip jau mažas. Yra ir mūsų kariuomenės daliniai. Ruošiamasi visas tas atskiras dalis sujungti į vieną lietuvišką dalinį.

Visi mūsų vyriausybes nariai yra sveiki ir gyvi, Tarybų Sąjungos vyriausybės aukštai vertinami. Visi fašistų skleidžiami gandai, kad kai kurie mūsų vyriausybės žmonės "sulkivido" —tai lygščiausias melas. Štai gruodžio 5 dieną per Visąsąjunginį Radijo kalbą jo viso pasaulio lietuvius Justas Paleckis apie Stalino konstitucijos 5 metų sukaktuves. Jis kaip buvo taip ir tebėra ne tik Tarybų Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas, bet taip pat ir Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininko, draugo Kalinino, pavadotojas ir nuolatos buvoja su draugu Kalininu.

Mes, lietuviai, atskirti nuo savo gimtosios Lietuvos, visi esame įsitikinę, kad kova bus mūsų laimėta ir 1943-čiais metais tikriausiai jam visom pastangom štatysim apardytą ir apiplėštą mūsų Lietuvą.

Linkiu jums Jūsų kovoje su fašistais geriausios sėkmės, linkiu pasisekimo "Laisvei", jos štabui ir jos skaitytojams. Vėlkite, kiek tik galite, mūsų visų bendram reikalui. Nugalesim! Vokiškinti žvėrys bus sutriuškinti ir daugiau jau niekuomet per amžius jiems nebeteks pulti mūsų tėvynę.

Jus aukštai gerbiąs
Jonas Šimkus.
Kuibiševas.

Redakcijos pastaba: Visi laiške pabrūkiami padaryti mūsų.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

LIETUVIŲ IR LATVIJŲ SANTYKIAI

Lietuvių ir Latvių Santykiai Praeityje. Pateikimas Skirtingoms Įtakoms. Artimų Tautų Progreso Keliai.

Giminingos mažos dvi Pabaltij gyvenančios tautos, latviai ir lietuviai, mažiau kaip tai galima tikėtis iš jų artimos kilmės ir panašaus likimo yra susirišusios. Nors latvis kalba visai panašia į lietuvių kalbą, nors jo papročiai yra gan panašūs, nors tautosaka turi bendrų bruožų, latvių ir lietuvių tautos viena kitos labai mažai pažysta (išskiriant pasienio vietas) ir eilinis latvis ar eilinis lietuvis žino daug daugiau apie kitus kaimynus, kaip tai apie slavus, kaip jie žino apie vienas antrą.

Jau šimtmečiai atgal likimas ir sąlygos šias dvi tautas išskyrė ir lietuvių psichologijoje jos jaučiasi jei ne visai svetimos, tai kaip tolimi, tolimi giminačiai.

Nėra mažiausios abejonės, kad senovėje, o mokslininkų apskaičiavimais, tai galėjo būti dar taip neseniai (istoriniai imant) kaip tikstantis penki šimtai metų atgal lietuviai ir latviai kartu su prūsais ir jotvingiais, kurie jau išnykę, sudarė vieną tautinį vienetą, tai yra vieną tautą, kuri kalbėjo viena kalba, su įvairiais dialektais. Žinoma, tie dialektai ir buvo tos užuomazgos, iš kur vėliau išsivystė atskiros kalbos, kurios juo toliau darėsi vis tolimesnės ir tolimesnės. Kai kurie Lietuvos istorijos tyrinėtojai mano, kad dar aštuoni šimtai metų atgal latviai ir lietuviai galėjo gan lengvai susikalbėti, kaip tai dabar gali įvairiais dialektais kalbanti lietuviai (kai žemaičiai ir dzūkai). Bet tai yra vien nuomonė, o ne iširtas faktas.

Istorija mums nesako, kada aisių tautos arba viena tauta, jei ji tada dar susikalbdžiūsi nebuvo, atėjo į Pabaltę. Aisišiais, kaip žinoma, vadinami lietuviai, latviai, prūsai, jotvingiai ir latviams artima grupė kuršiai. Taipgi nėra žinoma, iš kur jos atėjo. Bet yra faktas, kad tikstantis ar devyni šimtai metų atgal tos tautos užėmė maždaug tas teritorijas, kurias dabar užima. Skirtumas yra tik tame, kad vietoj kur dabar randasi visai suvokietinta Rytprūsija gyveno lietuviams ar latviams artima tauta prūsai, o ten kur dabar randasi Gardinas net iki Bialastoko gyveno jotvingiai.

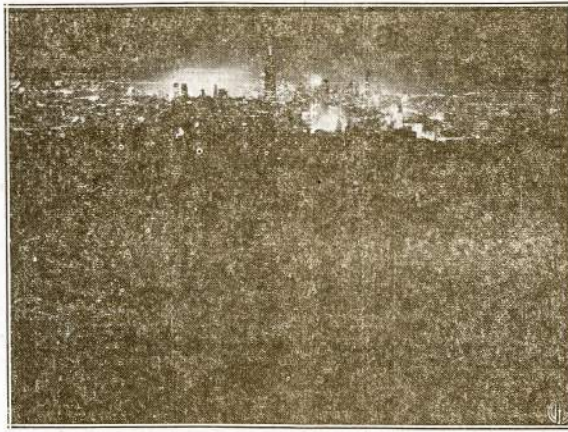
Bet jau tuo laiku darėsi aišku, kad latviai ir lietuviai yra tos dvi principinės aistiškos tautos, kurios galės išlikti ir išlaikyti savo tautinį veidą, nes jau tada prūsai pradėjo lietuvtėti atbėgdami į Lietuvą germanų puolami, o jotvingiai slavėti. Bet truko šimtmečiai iki

prūsai visai išnyko. Lietuviai tada buvo skaitlingiausia grupė ir geriausiai susiorganizavusi. Jie turėjo karinę jėgą, nors dar savos vieningos valstybės nebuvo sukūrę. Jie nevien pajėgė gintis nuo vakarų, germanų užpuolikių, kurie nuolat kraštą teriojo, bet jie patys organizavo žygius į svetus kraštus, į rytus, į slavų žemę ir kartais ir į savo brolių latvių šalį... Aišku, kad tas padėjo vėliau įsigyvenusiam lietuvių-latvių antagonizmui.

Kada pradėjoje viduramžių susikūrė feodalistiskoklerikaliskos tvarkos vaisius — ricieriški germanų ordinaai, jie lietuvius rado jau neblogai organizuotus ir pajėgiančius jiems atsišpirti, nors vakarinė Lietuva dalis, Zemaitija, labai dažnai puldavo po vokiečių jungu; tuo tarpu latviai priešintis nepajėgė, ir jie ilgus šimtmečius su mažom pertraukom išbuvo teutonųvokiečių nelaisvėje. Kada lietuviai buvo sukūrę galinę valstybę, kuri tęsėsi net iki Ukrainos stepių, latviai daliniai buvo vokiečių vergovė, o dalis Latvijos tada įsijungė į lietuvių trumpai gyvusią imperiją.

Bet jeigu tautiniai-organizacioniai lietuviai buvo pirmesni, tai kultūrinė srityje latviai jau radosi geresnėje pozicijoje. Galima manyti, kad tauta, kuri turi sukūrusi didesnę valstybę, turi ir daugiau galimybių pasiekti aukštesnę kultūrinį laipsnį. Nors tas nuostatas galima pritaikyti daugumai viduramžių tautų, bet lietuvių savo didelę valstybę turėdami, kultūriniai buvo pasidavę kitų įtakai — tuo tarpu daug. Mat tuometinėje lietuvių valdomoje valstybėje radosi apie keturi penktadaliai slavų, o tik viena penktadalis lietuvių. Tuo tarpu latviai kad ir turėdami gerą tautinį sveitimoje okupaciję, savo tautiškų ipročių nepamesdami, prieš okupantus kovodami, tuo tarpu iš jo kaip iš kultūringai aukštesnės moksli. Tuo būdu latviai pralenkė lietuvius, ir jie dar daugiau juos pralenkė kada jau netolimoje praeityje caristinės Rusijos valdžioje rasmiesiems kartu su lietuvių, jie turėjo visvien šiek tiek daugiau teisių, nes jų raštų caro valdžia niekuomet neadraudė, tuo tarpu kaip lietuviams tai draudė net per keturiasdešimt metų — tarpas, kurį latviai kaip tik panaudojo savo tautiškai emansipacijai. Latviai pradėjo iš aukšto žiūrėti į lietuvius.

Bet nors kultūra ėjo skirtingais keliais, po skirtingom sąlygom ir skirtingom įtakom, bet visvien daugelyje kultūros sričių pasiliko kas tai bendro. Ir nemažai. Labiausiai tai pastebima

Šimtu nuosimčių pasekmingas aptemdinimas dalies New Yorko miesto. Toluomoje matomos šviesos yra anoj pusėj Hudson upės, New Jersey valstijoje. Aptemdinimas įvyktas vienu kartu penkių ketvirtainių mylių plote, kad išbandyti kaip gerai miesto civiliniai yra prisirengę netikėtiems užpuolimams

tautosakoje, liaudies dainose, papročiuose. Iš tų laikų, kada tos dvi tautos išpažino panašias pagoniškas tikybas, pasiliko panašūs įvairių dievų ar dievačių pavadinimai. Lietuvių Perkūnas latvių vadinamas Perkons, latviai kaip ir lietuviai turi dievaitė Laimā ir daugelį kitų. Latviai kaip ir lietuviai dainuoja apie „bernelį, kuris atėjo žirgelius savos mergelės, rado ją rūtų darželyje geleles laistančią...“ Taip daugelis tautų gali panašiai dainuoti. Bet skaitant ir lietuvių ir latvių užrašytą tautosaką, galima labai lengvai pastebėti, kad labai panašus yra ir tų dainų sudarymas, kartais net sakinių konstrukcija.

Latvių vartojama kalba kasdieniniam gyv. turi daug žodžių, kurie tautosakoje yra kitokie. Pav., latviai mergaitę vadina „meite“ (š vokiečių), bet latvių dainose dar štandien dainuojama ne apie „meitę“, bet apie „mergelę“, latviai čia vartoja senoviską žodį, kuris pas lietuvius nepasikeitė. „Nepriklausomybės“ laikais, tai yra, kada Lietuvą valdė fašistas Smetona, o Latvija jo viemintis Ulmanis, fašistinės abiejų šalių valdžios paviršutiniai stengėsi šias tautas suartinti, žodžiai „broliai“ ir „brolai“ nebuvo išleisti iš lūpų, bet tuo pačiu laiku jos tas tautas ir kiršino, keldami šovininis juos jausmus, kalbėdami vis apie „pavijimą“ ir „neapsileidimą“ prieš juos, prieš viena kitai.

Tiktai tarybinės Latvija ir Lietuva sudarė tikrai broliškus santykius, tiktai po tarybinę valdžią pradėta tikras tų dviejų tautų suartinimas, kaip ir visų tautų brolinimas. Lietuviški kūriniai per tuos vienus tarybinius metus masiniai pradėti verstti į latvių kalbą, ir atvirkščiai. Dabar šios dvi tautos vėl kovoją prieš kryžiuočių ir kalavijuočių ainius-nacius. Kada jos kartu su visomis sovietinėms tautoms tą kovą laimės, jos ša-

MUZIKA MERDI FAŠIZMO KRAŠTUOSE

Vokietija visuomet buvo vienas žymiausių pasaulio muzikos centrų, ir daugelis atveju pats žymiausias centras. Bet jei mes dabar pradėmome nustatyti, kaip toli pasiliksusi muzikos srityje dabar yra Vokietija, mes labai nusistebėtume, kaip greitai gali šalis smukti žemyn visais atžvilgiais.

Jau nekalbant apie senesnius laikus, kada Vokietija buvo negincijama vadovė muzikos srityje, kada vokiečių-austrių kompozitoriai kaip Wagner, Schubert, Bach, Strauss ir kiti stebingai pasauli savo vėliau klasikiniais pavirtusiais kūriniais, bet ir vėlesniais laikais jau po pasaulinio karo Vokietija visvien pasiliko geros, svarios muzikos šalimi.

Vokietijoje ir dabar vaidinamos, dainuojamos operos, ir dabar ten yra orkestrų ir chorų, bet ne tame dalykas; kas svarbu yra tai, ar šalis kuria, ar ji yra vaisinga, ir tuo atžvilgiu galima pasakyti, kad Vokiet. muzikos menas yra visai miręs. Panašiai padėtis yra ir Italijoje. Kas nežino kokią svarbią rolę Italija užimdavo muzikos pasaulyje. Italija yra tas kraštas, kur opera buvo ištobulinta, kur svarbiausios operos buvo pirmą kartą suvaidintos. Ir kas nežino Milano „Skalos“, tos visų operos mėgėjų šventovės?

Tūristas gal dar gali nueiti Italijoje į operą, bet jis neartas bent dešimtadaliu to, ką jis būtų atradęs keliasdešimt metų atgal. Nesigilindami į detales galime vien pasakyti, kad fašistiniai kraštai nevien prarado naujų kurimų pajėgumą,

liava viena kitos kurdamos savo laimingos gyvenimus užmirš senovės antagonizmus, nes tam nebūs sąlygų, kaip nėra sąlygų jokiems tautiškiems antagonizmomams socialistinėje sistemoje.

kas natūralu, nes kurti gali tik ta šalis, kur gyvenimas yra banguojantis, judantis, o ne suvaržytas ir prislėgtas, bet jie prarado ir geriausius savo dainininkus ir muzikus, kurie kaip fašizmo priešai išvažiavo į užsienį, kadangi jie nenorėjo prisitaikinti prie fašistinių sąlygų. Vokietijos ir Italijos liudysė kūrimo jėgų, žinoma, yra, bet jos negali pasivieškinti. Tuo tarpu mes matome, kad muzikai dabar vadovauja du kraštai, tai: Amerika ir Sovietų Sąjunga. Sovietų Sąjungoje kūrimas nei valandėlei nesustojto, nežiūrnt, kad šalis nevien randasi kare, bet tas karas jį palietė daugiau, kaip bent kada, bent kur karas palietė šalį.

Muzikas.

Paukščiai ir Karas

Vienas Bostono universiteto zoologijos profesorius rašo, kad dėl cinančio karo Europoje žuva milijonai paukščių, o kai kurios rūšys visai išnyks. Tas profesorius sako, kad daugelis paukščių, kurie kiekvienais metais skrenda į pietus, šiais metais negalėjo pasiekti savo numatyto tikslo. Jis savo rašte nenurodo tiksliai, kas galėjo juos sulaukyti, ir sunku įsivaizduoti, kad esamas kai kuriose vietose frontas galėtų sulaukyti paukščių nuo skridimo, bet kad daliniai paukščiai galėjo nukentėti, negali būt klausiamo.

Tas profesorius sako, kad mes turime susijungti į tam tikras sąjungas, kad apsaugotume tuos paukščius. Labai teisingai, profesoriau, bet ne iš to galo pradėta. Būtu daug geriau, kad galėtume rūpintis, kad fašizmas būtų nugulėtas, kad išlaisvintumėme pasaulį nevien paukščiai, bet ir tokis gyvūnas, kuris vadinamas žmogum (homo sapiens) galėtų laisvai nebūjodamas kulkų gyventi.

B.S. D.S.

NAUJI MOKSLINIAI ATIDENIGMAI

Persodina Nervus ir Pri-gydo.

Daug stebėtinų operacijų daroma ir gražinama žmonešms sveikata. Kraujo priliejimo srityje tiek daug naujo, jog stačiai nuostabu. Tik penkiolika metų kaip pradėjo Sovietų Sąjungoj bandymus paimti kraują ir atšaldžius jį palaikyti ir vėl sušildžius daryti priliejimus. Gera sekėsi. Dabar ne tik tai praktikuoją visur medicinos mokslas, bet sudžiovina kraują. Paskutiniu laiku Sovietų mokslininkas Dr. Popov išrado padaryti skiedinį, kuris pavadojua kraujo plazmą.

Dabar atėjo iš Maskvos dar nuostabesnis dalykas. Tai nervo persodinimo išradimas. Iki šiol dar tas niekur nebuvo atsiekta. Beje, bandymus darė paimti nervų iš vieno gyvulio ir kitam persodinti. Nebuvo pasekmių. Bet apie mėnesis atgal Sovietų karo fronte chirurgai išbandė nervų persodinimą. Tūlam karininkui šrapnelis dikčiai sužeidė ranką. Visą sutvarkė ir ranka gyja. Bet apie collis ir pusė ilgio šovinis išrovė nervus. Paėmė nervų iš kito žmogaus, kuris žuvo ir jau negalima atgavinti, ir persodino į ano karininko ranką. Persodinti nervai priaugo, ranka sugyjo ir valdo ją taip gerai, kaip ir pirmiau. Dr. Popov, kuris gavo Lenino garbės ordina, ir kiti chirurgai stebėjosi šiuo nauju atidengimu.

Jis per dieną kartais daro net 10 operacijų. Ir kartais po 5 operacijas tokiems, kurių galvos sužalotos šrapneliais. Beveik visi pasveiksta. Apie nervų sveikatingumą anas daktaras sako. Viena, tai dvasinis kareivių ir abelnai gyventojų nusistatymas. Antra, tai ligoniams duoda elektrinius masažus ir strėnkaulines smegenis-gyslas ir tas daug prisideda prie gero sveikatos atbudavojimo.

Šiltinė Išgydo Per 36 Valandas.

Iš Meksikos Dr. G. B. Madrid pranešė į Washingtoną Sanitary Biurui, kad ten yra išbandyta nauji vaistai šiltinei gydyti. Tas daktaras sako, susirgusių žmogų išgydo per 36 valandas darant išmirktimus nauju vaistų. Su tais vaistais jau būvę išgydyta nemažai žmonių. Jų sudėtis, sulfanilamid, vitamien thiamine chloride, ascorbic acid ir niaein.

Dr. Madrid sako, kad jis daręs bandymus Etzatlán, Jalisco provincijoje. Rezultatai geriausi. Vidutiniai jo gydytų 13 ligonių pasveikė į 24 ir 36 valandų laiką.

M. A. Šešupis.

Lietuvos Bažnyčios

Lietuvos bažnyčios, kaip yra žinoma, beveik visos yra gotiškam stiliuje statytos, nes kaip kriščionybė atėjo į Lietuvą iš vakarų, taip ir visgi su ja surišti dalykai kopijuoti nuo vakarų Europos valstybių. Taigi Lietuvos bažnyčios yra gan panašios į Vokietijos bažnyčias, bet akilias įsižiūrėję, tai yra su-prantant apie stilių, galima pastebėti, kad jose yra ir tam tikro grynai lietuviško elemento ir nevien ornamentuose, bet ir pačioje konstrukcijoje.

KAS NAUJO TARYBŲ ŠALY

Kompozitorius Sostakovičius Maskvoje

Visame pasaulyje žinomas Sovietų kompozitorius Sostakovičius, kuris nuolat gyvena Leningrade, apsilankė Maskvoje. Jis atvažiavo į Maskvą, kad galėtų dalyvauti jo naujos septynios simfonijos lavinimui su Maskvos simfoniniu orkestru. Sostakovičius atvyko tiesiai iš Leningrado. Dar visai neseniai naciai gyvėsi, kad Leningradas atkirstas nuo liksios Sovietų teritorijos. Bet Leningrade sukurtos simfonijos, autorius važiuoja į Maskvą, kad galėtų orkestrai patarimus duoti...

Prie Diazo Kupo

Prie Diazo karsto susirinko daugelis maskviečių ir tarp jų nemažai ispanų, kurie po fašistinio laimėjimo pasitraukė į socializmo šalį. Baudonos įvairių organizacijų vėliavose, kurios buvo išvėstos iš Ispanijos, juos ludo kaspinais aprištos, suopdarstę. Pro karstą traukėsi eilė žmonių, daugelis jų kariškos uniformose. Nemažai tarp jų buvo ir ispanų, kurie kovėsi įvairiuose Katalonijos, Kastilijos ar Andaluzijos frontuose—jie dabar kausi priekyje Maskvos, Leningrado ar Charakovo.

Pasionarija kalbėjo. Ji karto su Diazu veikė sukiausiose ispanų liaudžių valandose.—Mes tikėjome, kad grįšime kartu į Ispaniją,—ji paskui pasakojo draugams.—Jis jau negrįš. Bet grįš jo idėjos, grįš liaudies laimėjimas.

Planuoja Atstatyti Sunkintus Paminklus

Kruvinasis frontas radasi dar ne taip jau toli nuo šalies centrų, bet jau sovietų mokslininkai planuoja, kaip pradėti atstatyti nacių barbarų sunkintus kultūrinis paminklus, muziejus, istorines vietas ir t. t. Naciai sunaikino nemažai muziejų ir taip pat istorinės vertės bažnyčių pastatų tose teritorijose, kurias jie laiko, ir kurias laikė. Daugiausia jie naikino Maskvos aplinkines, kur istorinių paminklų randasi daugiausia.

Planai jau daromi, ir ne vien planai, bet jau ir darbas pradėtas, kad kiek galima tuos paminklus restauruoti. Viena iš svarbiausių istorinių vertybių, kurias naciai sunaikino, yra Tolstojaus gimtinė esanti jo vardu muziejus — Jasnaja Poliana muziejus. Naciai ten visus dokumentus sudegino, nors svarbiausieji buvo išvežti prieš jiem ten įeinant. Jie muziejų buvo paverė į arklydę....

Donbaso Angliakasiai Gryžta

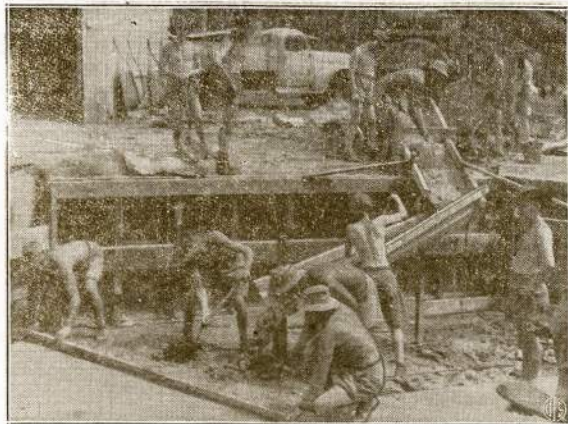
Donbaso angliakasiai gryžta. Jų grupė rašė Stalinui tokio turinio laišku: "Tegul mūsų drąsūs kovotojai stumia priešą dar didesniu tempu į vakarus. Mes seksime po jų, ir kasime dieną ir naktį angli, kad fabrikai galėtų jiems ginklus išdirbti, kad jų vaikams namuose šilta būtų."

Tai nėra vien žodžiai. Jie sako, kad dirbs dieną ir naktį. Jie tai daro, daro tai savavaliai, nes jie žino, kad vien jų armijai atsiuktus laimėjimų, jie gali vėl susilaukti laisvo gyvenimo, jie gali vėl tikėtis gražios ateities savo vaikams. Ir ne vien angliakasiai, kurie buvo pasitraukę nuo nacių, gryžta į išlaisvintas sritis. Į kasyklas gryžta ir angliakasiai, kurie jau buvo darė palikę dėl savo senumo metai ir metai atgal. Ir ne vien angliakasiai. Į įvairius šalies fabrikus ir dirbtuves kasdien gryžta seni darbininkai, kurie jau gaudami pensijas išsėjos. Jie gryžta, kad dar vieną kartą parodyti, kokia brangi jiems yra socialistinė tėvynė, laisvoji Sovietų šalis.

Jie vėl galės gyzyti į poilsio namus ar kur jie negyventų, kada karas bus laimėtas. Ir dar geriau jiems atlygins laimėjusi liaudis.

Partizanai Pašaukia Nacių Lėkinius

Nacių užfrontėje netoli nuo Staraja Rusa partizanai dažnai nušaukia nacių lėkinius. Jie tam naudoja mažas zenitines patrankas, o kartais net didesnio kalibro paprastus šautuvus. Patys nacių šaliniai tai pripažino.

"Geriau vėliau, negu niekad." Taip sako senas priežodis. Atvaizde matosi būrys Australijos kareivių bejėgumą sunkiąją pajūrio apsaugos kanuole Darwin mieste. Miestą jau kelias atvejais japonai puolė iš oro, bet kiekvieną kartą buvo pasekmingai atmušti.

PRODUKTŲ PASKIRSTYMAS

(Racionavimas)

Paskirstymas daiktų nėra nedemokratinis žygis. Paskirstymas cukraus ar automobilių ar padangų arba ko kito yra užtikrinimas, kad kiekvienas žmogus, sukilis jo reikalavimų, gaus jam teisingą dalį.

Mums tokis planas yra reikalingas todėl, kad vis augantis skaitlius daiktų, kuriuos civiliniai žmonės vartoja, yra reikalingi karui. Daug tų daiktų arba reikmenų reikalinga mūsų ginkluotoms jėgoms ir armijoms ir žmonėms demokratijai, kurios suvienytos su mumis šioje kovoje prieš ašį. USA pasiryžę padėti toms armijoms ir tiems žmonėms, ir ta pagelba yra svarbi dalis mūsų programos dėl pergalės.

Ir todėl gi, kad mes dabar turime mažiau tų reikmenų, kurie reikalingi mūsų ginkluotoms jėgoms ir mūsų draugams kituose kraštuose, mes turėjome įvesti sistemą teisingai paskirstyti kas lieka.

Paskirstymo darbas pavestas Kainų Administracijos Biurui Washingtono, bet vyrai, kurie paskirstymą vykdins jūsų apylinkėse, bus jums pažystami ir gerai supras jūsų problemas.

Tie vyrai bus nariai taip vadinamų Vietinių Paskirstymo Tarybų (Local Rationing Boards). Jie savanoriai veiks, tarnaudami be užmokesčio kiekvienoje šalies dalyje, ir todėl, kad jie žino problemas ir reikalavimus savo kaimynų, jie bus tikra širdis paskirstymo.

Kainų Administracijos Biuras įvedė šią vietinių paskirstymo tarybų sistemą perėitą gruodžio 16 d. Toje dienoje telegramos buvo siųstos gubernatoriams 48 valstijų prašydami jų paramos.

Planas vartojo valstijų ir vietines Civilinių Apsigyminių Tarybas. Kiekvienos Valstijos Apsigyminių Taryba buvo atsakominga už organizavimą paskirstymo tarybų kiekvienoje apygardoje. Šiandien yra nors viena vietinė paskirstymo taryba kiekviename iš 3,070 apygardų šioje šalyje, ir apygardos su daug gyventojų turi po kelias tarybas.

Su sausio 2 d. sistema buvo gana gerai organizuota ir automobilių ir padangų paskirstymo programa prasidėjo.

Vietinę paskirstymo tarybą valdo State Administrator. Ir jis tarnauja be mokesčio. Kiekvienas iš šitų 48 valstijų administratorių yra atsakomas vienam iš dešimties apygardų (regional) oficerių, kurie yra valdžios darbininkai prie Kainų Administracijos Office Division of Field Operations.

Šitos apygardos nustatytos pagal gyventojų skaitlių taip, kad vienas apygardos oficerius gali vesti darbą net dvidešimties valstijose, kuomet kitas privalo veikti šešiose mažai apgyventose valstijose ir jų vietinėse paskirstymo tarybose.

Kainų Administracijos Biuras pilnai remis šiuo vietinių paskirstymo tarybų savanorių narių opinijais. Bus galima apeliuoti nuo vietinės paskirstymo tarybos nusprendimo, bet Valstijos Administratorius gali priešingai spręsti tik kada jis randa, kad vietinė taryba nelegaliai veikė.

Dažnai—labai dažnai—vietinės tarybos narys turi sakyti "ne", kada žmogus prašo padangų arba automobilius. Bet pareiga tarybos nario paaiškinti aplikantams arba prašytojams kodėl yra reikalinga sakyti "ne."

Ir geri amerikiečiai, kada jie supranta šį "kodėl," yra patenkinti.

K. G. T.-W. P. B.

Vienybės Konferencija

SEATTLE, Wash. — Balandžio 15 dieną pas mus įvyks bendra darbininkų ir savininkų atstovų konferencija, kurioje bus tariamasi, kaip geriau padidinti karinę gamybą, kaip sudaryti sąlygas geresniems santykiams tarp darbininkų ir darbdavių. Konferencijoje dalyvaus ir valdžios atstovai. Konferenciją šaukia laivų statymo darbininkų unija (CIO). D.

PEORIA LLD VEIKLA

PEORIA, Ill. — LLD 82 kuopa turėjo savo susirinkimą kovo 29 dieną, kuriame atsilankė nemaža grupė narių. Bendrai susirinkimas buvo pasisekęs. Buvo skaitytas laiškas nuo Lietuvių Piliiečių Komiteto, kuriame buvo raginta siųsti prašymą prezidentui Rooseveltui už Browderio išlaisvinimą. Susirinkimas tai minčiai pritarė ir pasiuntė tokią rezoliuciją, taip pat pasiuntė rezoliuciją prieš Smitho reakcinius anti-darbininkiškus įstatymų pasiūlymus.

Mūsų gerbiamas draugas Vincas Vaitas išėina kariuomenėn. Mes taip laikinai netenkame vieno mūsų darbiškesnių ir geriausių draugų. Kaip mūsų pirmininkas jis pasakė gerą prakalbėlę ir ragino draugus darbuotis mūsų organizacijai labai, dirbti skleidimui mūsų spaudos ir literatūros.

Mūsų kuopa šiemet išaugo, ir net padidino dvigubai savo narių skaičių. Nauju kuopos pirmininku tapo išrinktas senas mūsų organizacijos narys C. Kazlauskas, kuris prie LLD priklauso net nuo 1921 metų. Linkiu gero pasisekimo naujam pirmininkui.

Pas mūsų draugus bendrai jaučiasi darbo pagyvėjimas, ir galima tikėtis, kad vėliau mūsų darbas dar daugiau pagerės.

F. L.

C.I.O. Skelbia Kovą Trockistinėms Provokacijoms

LOS ANGELES, Cal. — Vietinė CIO taryba priėmė visą eilę rezoliucijų, kuriose pasisakoma už gamybos padidinimą, už Nelsono programą, ir taip pat priimta rezoliucija prieš visokius provokacinius trockistinius laikraštukus, kurie iki šiol yra skleidžiami unijų patalpose. Rezoliucija pažymi, kad tie laikraščiai kaip "Labor Action", "The Militant" ir Thomaso "Socialist Call" skleidžia nesutikimą tarp darbininkų, kad jų tikslas yra ne mobilizuoti darbininkus karo pastangoms, bet kiršinimui prieš valdžią ir padėjimas tuo naciams.

BALKANŲ LIAUDIES KOVA ĮSISIŪBUOJA

Juodkalnijoje (Cernogorijoje) Niksik mieste partizanai sunaikino net išitus italy fašistų diviziją. Jie apsupė miestą kur ta divizija stovėjo ir reikalavo iš fašistų, kad jie pasiduotų. Savo karininkų šauginti, italai pasiduoti atsisakė. Partizanai auringu puolimu miestą paėmė ir italy visą diviziją sunaikino.

Partizanai vėliau pasitraukė į kalnus, bet jie su savim musėvė daug amunicijos, ginklų ir taip pat didesnių kariųjų palukų. Miesto gyventojai partizanams labai daug padėjo, ir yra klausimas, ar be jų pagelbos jie galėtų būtų nugalėti fašistus. Tarp karinio grobio, kuris teko partizanams randasi 112 kulkosvaidžių.

Vengrai ir Rumunai labai dažnai susipaš sovietiniam frontui. Mat fašistiniai runny ir vengry karininkai stengiasi palaikyti "patriotinę" savo kariuomenę dvasių ir jie kiršina juos prieš vienas kitą, nes kitu būdu palaikymui ką jie vadina patriotinės moralės jie jau neturi. Tokiu būdu tų dviejų kraštų fašistai pešasi tarp savęs, o naciai iš kitos pusės taip pat juos nori sukirsti, kad patalpaudami tai vienam, tai kitam gauti jų pagelbą.

(I. C. N.)

Epidemijų Pavojus Detroito

ALBANIJOJE.—Norėdami sulaukyti vis didėjantį anti-fašistinį judėjimą, italai pradėjo kiršinti krašto musulmoniška gyventojų dalį prieš krikščionišką ir atvirkesnį. Vieną rytą ant visų miestų (musulmonišku maldyklų) buvo rasti pastatyti kryžiai. Fašistai, kurie tą provokaciją priėmė, manė, kad musulmonai kalins katalikus ar pravoslavus, ir kad tuo jiems pasiseks suskaldyti albanų tautą į dvi kovojančias prieš viena kitą dalis.

Bet fašistams visai nepasisekė. Vieni labai lengvai suprato, kad tai yra italy darbas, nes kaip yra žinoma, Albanijoje pagal okupantų paliepimą, niekas negali rodytis miestų gatvėse vėliav kaip po vidurkaccio, ir tik vien italy karveiai ar karininkai gali rodytis gatvėse. Tas begėdiškas fašistų pasielgimas sukietė toki pasipiktinimą pas visus albanus, kad įvyko protesto demonstracijos kiekviename mieste. Demonstrantai nešė plakatus sakantius: "Prieš negali mus suskaldyti! Tegyvuoja laisva Albanija!"

Taip pat visoje Albanijoje auga partizaninis judėjimas.

DETROIT, Mich. — Medicinos pareigūnai atidengė faktą, kad Detroitui grėšia įvairios epidemijos, pirmoje eilėje tuberkuliozės (džiuvos) plitimas. Pasirodo, kad ligoninėse, kur pirmiau radosi ne daugiau kaip du tukstantai sergančiųjų dabar randasi net keturi tukstantai, iš kurių apie penki šimtai serga džiova. Mat industrinėse vietose dabar darbininkai gyvena susispietę, nepakankamai geroje sanitarinėse sąlygose ir tas prisideda prie ligų plitimo.

Naujai ir paskubomis pastatyti namai darbininkams neturi visų sanitarinių įrengimų. Keliamas klausimas, kad federalinė valdžia turėtų susirūpinti, nes darbininkai, kuriuos tas reikalas liečia, yra suvažiavę iš visų šalies dalių, ir be to vietiniai organai yra nepakankamai stiprūs, kad galėtų tuo rūpintis.

Kor.

FELIX TAVERN
1335 W. Madison St. Chicago, Ill. Seeley 9533

Mes esame ne tik aludininkai, bet ir tolius pažangaus judėjimo rėmėjai. Prašome užsili linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTAI, Savininkai

Tel. Virginia 9433 Moterim Seredomis

PAULINA
RUSSIAN - TURKISH BATHS
South Sidės Naujusia Pirtis

Duodame Elektros Trytymus, Ultra Violet Sunshine ir Infra Red Light Radiations. Netvarkų krauju cirkuliuojamą, reumatiską skausmą, lumbago, šalį, paralyžių—šalina naudojamas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trytymai.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

DAN'S
NEWLY REMODELED PLACE

2301 S. Leavitt St., Chicago
Telefonas Seeley 0175

LINKSMA UZEIGA
Seniem ir Jauniem

Svetainė Parengimam

Užlaikome gardaus alaus, saldus vyno ir stiprios degtinės.
Malonus patarnavimas.
DAN SMITH, Savininkas

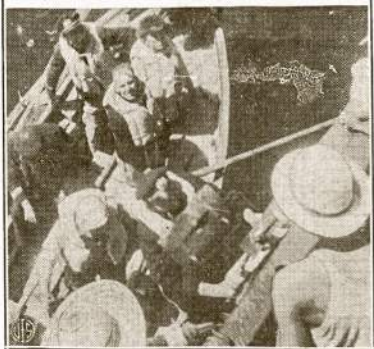
Sveikinami su Vėlykų Šventėmis Savo Kostumerius, Draugus, Rėmėjus ir Visus Lietuvius.

PROGRESS FURNITURE CO

3222-24-26 South Halsted Street
Netoli 32-roso Gatvės Chicago, Illinois

Apie Vaikų Sveikata

WASHINGTON, D. C. — Valdžios organai, kurie rūpinasi žmonių sveikata, išleido atsišaukimą į visas motinas, kad dabar kuopūsiausiai būtų rūpinamasi vaikų sveikata, kuriems dabar, tai yra artinantis pavasariui, gresia didžiausias pavojus. Del tam tikrų priežasčių šiais metais epidemijų pavojus yra didesnis, ir todėl nepatariama leisti vaikų per dažnai į teatrus, ar panašias vietas, kur renkasi daug žmonių.

Japonai Nužudė Devynis Anglų Kareivius Belaisvius

KUNMING, Kinija, baln. 2. — Iš Hongkongo belaisvės pasprukę anglų kariuomenės medicinio skyriaus karininkas (virtnis), kad okupantai japonai nužudė 9 anglus kareivius belaisvius vien tik už tai, kad pas vieną jų rado revolverį. Karininkas dar (virtnis), kad bėgant transjose užėjęs 50 anglų kareivių nužudytų, kurių kojos ir rankos buvo surištas.

27 jūrininkai vieno mūsų prekinio laivo neseniai išbuvo 11 dienų gelbėjimosi valtyje daužomi Atlantiko bangų. Viršų jie matosi gelbėjimosi valtyje, o apačioj — jau iškeliami į krantą nenužmėtoje šios šalies vietoje. Jų laivas paskandintas nacių submarinos, bet įgula visa išsigelbėjo, nors labai privargo.

DAVIES APIE STALINĄ

Zurnalo "Look" redakcija paprašius Joseph E. Davies parašyti apie Sovietų Sąjungos premierą Juozą Staliną. Davies sutiko, ir to žurnalo laidoj, už balandžio 7, jau dabar parduojamoj, telpa tas raštas.

Davies rašo, jog pasikalbėjęs su Stalinu jis taip užsirašė sau:

"Tai buvo intelektualis festas. Stalinas turi humoro, mes juokavome ir kartais juokėmės. Jis turi labai didelį protą — aštrų ir kuklų; jis yra dideliai išmintingas."

Stalinus yra labai geros širdies. Jis gali bedaliu.

Jis taigpi gali prisitaikyti prie bėle sąlygų. Ant p. Davies, atsiduręs ant Park Ave., New Yorko "auksoso draugioj", jis jaustųsi ne svetimas socialiai, kaip jis apsisavina darbininkų sueigoje.

Stalinus gyvena gerai, bet paprastai.

Dirba jis daug ir sunkiai.

Jis gauna apie \$160 į mėnesį; tiek būtų Amerikos pinigais, bet kad jo išlaidas, išskyrus asmenines, padengia valstybė, tai pinigų jam daug nereikia.

Gyvena jis padoriai, nelėbauja.

Stalinus nėra diktatorius, bet galios jis turi daug. Davies mano, kad Stalinus turi daugiau galios negu bėle valdžios galva visam sviete, nės visa šalis klausio jo.

Jis nedažnai kalba, bet ką pasako, tai SSSR žmonės seka kaip kad tai būtų įstatymas. Jo patarimai, planai noriai vykdomi.

Stalino autoritetas auga ir lyginasi su Lenino, nes Stalinas pravedė gyveniman daug to, ką Leninas mokino.

Davies sako, Stalinas, kaip ir SSSR žmonės, draugingas Amerikai. Jis aukštai vertina prezidentą Rooseveltą.

Davies taigpi sako, kad tarp Amerikos ir SSSR karo nebus, nes abiejų šalių interesai nekonfliktuoja, nes nėra to ką Amerika norėtų pasiimti iš SSSR, arba ką SSSR norėtų imti iš Amerikos.

Ekonominiai interesai Amerikos ir SSSR nesukerta.

Stalinus gerai žino istoriją. Jis pažysta Europoje veikiančias jėgas dėlto jam buvo lengviau permatyti besartinantis karas ir Hitlerio užmačios. Jisai gerai suprato ir buvusį Francuzijos ir Anglios vyriausybių praigastingą politiką.

Davies sako, Stalinas daro įspėdi didelio vyro. Jis turi įpyatybių ir Churchillio ir Roosevelto. Pagalios p. Davies sako:

"Aš mačiau ir kalbėjau su daugeliu figūrų visame sviete. Jei aš parinkčiau dešimtis gabiausių žmonių sviete, iš tu, su kuriais mačiausi, Juozas Stalinas tikrai užimtų tarp jų aukštą vietą."

Taigi, Stalinas netik yra vienas dešimties pačių didžiausių žmonių sviete, bet jis dar aukštų vietų tarp jų dešimties, sako p. Davies.

O tai reiškia, kad Juozas Stalinus yra vienas didžiausių žmonių visam sviete. Atminties, kad p. Davies nėra sovietinės sistemos simpatizatorius. Jis yra milionierius ir individualistas. Tai jis pats pasisako. Jis Staliną studijuoja ir apibūdina ne kaip jo simpatikas, bet kaip objektingas tėmytojas ir studijuotojas tarptautinės situacijos ir žmonių, kurie vyriausia figūruoja joje.

Davies taigpi štai ką sako: "Aš nemanau, kad Jungtinės Valstijos turi pasirinkti tarp nacių-fašizmo ir komunizmo. Kurie taip laikosi yra defitistai. Aš taigpi netikiu, kad fašizmas ir komunizmas yra vienodi. Krikščioniški idealai ir etika gali būti suderinami su komunizmo gyvenimu; bet negalima jų suderinti su nacizmu."

Davies, kaip jau daugeliui žinoma, buvo Amerikos ambasadorium Maskvoj nuo 1936 iki 1938 metų. Jis studijavo Sovietų Sąjungą, žiūrėjo į viską atvirom akim ir be neapykantos. Jis dėlto gerai apsipažino su ta šalim ir jos vadais.

Davies'o apibūdinimas Stalino yra įdomus, nors vietomis paviršutinis. Jo galutinis išvados, kad Stalinus yra vienas pačių didžiausių vyrų sviete yra nerperdetos.

Beje, p. Davies yra bene pats žymiausias Amerikos diplomatų ir vyriausybes rateliuose.

V. Andrulis.

TRUPINIAI

Daugelis dalykų pas mus iš kito galo pradėdami. Gerai, kad kas nors daroma, bet daug geriau būtų, jei viskas pagal planą būtų vykdoma. Paimkime kad ir moterų įtraukimą į karinių pastangų realizavimą. Daug apie tai kalbama. Planuojama ko daugiau moterų įtraukti į karinę produkciją, vienu žodžiu, planuojama tuo tarpu apie tuos planus labai dideli dalykai. Bet vien girđime.

Bet mes tuo pačiu laiku girđime, kad jau paruošti planai įvairiom uniformom moterims, kurios dirbs prie įvairių karinių reikalų šakų, kaip prie civilio apsigynimo, prie anti-orinės apsaugos ir taip toliau. Jau tas uniformas dėvi nemažai moterų, kurioms tas visas reikalas yra vien, kaip angliškai išsireiškia, "fun." Kalbama apie tai, kad greitai laiku gal bus sudaryti kokie tai moterų korpusai, kad reikėtų moteris priverstinai mobilizuoti, bet tuo pačiu laiku įvairiose mūsų šalies dalyse ne vien tik moterys neįtrauktos net į paprastą gamybos šaką, kurias jos galėtų lengvai užimti, bet dar turime milijonus bedarbių.

Ar tai nėra tik savęs apgaudinėjimas? Ar tai nėra vien žaidimas mūsų gyvenimais klausimais? Galų gale reikia įsisąmoninti, kad mes ne žaidžiame karu, bet kad mes vedame tikrą karą — karą nuo kurio priklauso mūsų krašto ateitis. Pana-

šios mintys labai dažnai iškeliomos spaudoje, bet dalykai eina savo sena tvarka. Mūsų vadai, mūsų prezidentas daugelių sykių jau pakartojo mums, kad mes turime visą karo eigą rimčiau imti. Šiuo laiku tai yra daug svarbiau kaip buvo mėnuo ar net savaitė atgal.

Cripps Indijoje. Jis kalbės su Nehru. Britų imperijos atstovas kalbės su Indijos masių vadu ir... jie abu socialistai. Bent abu priklausio prie socialistinių partijų. Jie galėjo susitikti savų partijų tarptautinėje konferencijoje. Dabar vienas reikalau laisvės savo šaliai, kitas dėstys savo ipmeoirjhtas dėstys savo imperijos nusistatymą tuo reikalu. Tai gali atrodyti keista. Bet tas mums rodo, kokius ne-

normalius ir tuo pačiu laiku lemiamus laikus pergyvename. Kas paprastomis aplinkybėmis atrodytų negalima, dabar realybė.

Cripps, žinoma, neatstovauja socialistų savo pasikalbėjimuose su Nehru. Bet jis atstovauja naują daugiau susipratusią Britanijos imperijos nusistatymą ir jėgas, kurios supranta, kad senąja taktika vadovaujantis galima viską pralaimėti. Jie eina kompromisų keliu. Tas vien pasvekinimų gali susilaukti nuo pažangaus pasaulio.

R. B.

Pelningas ir saugus investimentas — perkant Jungtinių Valstijų Defense Bonds ir Stamps. Be to, tas užtikrins pergale prieš fašistinius barbarus.

ILD Konferencija

New York, N. Y. — Balandžio antrą dieną čia įvyks ILD (Tarptautinės Darbininkų Apsigy. Sąjungos) rengiama konferencija, kuri įvyks Hotel Roosevelt 45th ir Madison kampe. Konferencijoj įvyks vieša diskusija tema "Civilės laisvės kaip parama karo laimėjimui." Konferencijoje bus aptariamai rasinių diskriminacijų, politinių kalinčių ir panašūs klausimai.

STOCKHOLMAS. — Per pastarąsias dvi savaites tarpe ramunų ir vengrų įvyko 64 susirėmimai. Ahidui lautos ginčijasi už Transilvanijos teritoriją, kurią praitais metais Hitleris atėmęs iš rumunų pavėdė vengrams. Ginčy aštrina pats Hitleris, kad daugiau išgauti iš vengrų ir rumunų karinės pagelbos.

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS

Svarbiausiu dalyku jūsų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti likimui... ant naudojamo materolo ir jo saulaisymo. Mes didžiuliais galdimais pasakytį, kad receptų išpildymas yra svarbiausia dalyli mūsų biznio. Valstus sutaliso tik laimiuoti, registruoti ir prietyre farmacistai. Materolias ir chemikalai yra naudojami vien iš geriausių. Pagaliau dvejoja patikrinimo sistemo garaminoma akuratumu, kurio būty galima pasitirti. Leiskite mums išpilti į šiuo sekanči recepta.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
Chicago Ill.

Linkime Mūsų Draugam ir Kostumeriam

LINKSMŲ VELEKY

LIBERTY RESTAURANT

CICERO, ILL.

LIBERTY GROVE

WILLOW SPRINGS, ILL.

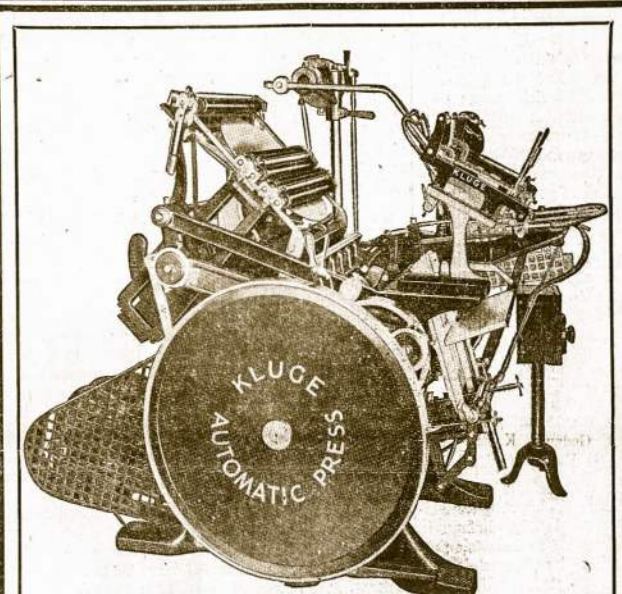
Pranešam, kad mūsų 4-las metinis atidarymas LIBERTY GROVE įvyks Gegužės 3-čią, 1942 m. Tikime, kad visi atsilankysite į mūsų didžiausių atidarymą

Liberty Grove, kviečiame visus!

Mr. ir Mrs. JOHN PILKIS ir

DEDĖ MIRALAUŠKAS

"M." Louis

Presas ir Kiti 'Vilnies' Reikalai

Darbininkų Spaudos Bendrovės suvaizavimo tarimas išpildytas — nupirkas smulkiems darbams naujas presas, kurį m a t o t e aukščiaus paveiksle. Taigpi board direktorių nutarimu pirka kita labai reikalinga mašina — metalui piaustyti piūklas (cutter) ir padidinta dienraštis iki 8-nių puslapių kasdieną.

Automatic Kluge Press su dadėčkais kainuoja	\$2,500
Metalui piūklas (Hammond Glider Saw—Model G3)	545
Pabrangimas reikmenų ir kiti iškaščiai	2,500
Skola už Linotype	1,500

Viso \$7,045

Užmokant už abi mašinas "cash" ir atmokant skolą sutaupintume \$750. Draugai ir prieteliai, kurie išgalite su dienos uždarbiu, kas su daugiau, kas su mažiau išpildykime užsibrėžtą tikslą — sustiprinimą dienraščio "Vilnies", nepavadojamo organizatoriaus lietuvių kovoje už išnaikinimą fašizmo. Paskutinėm dienom aukų gauta:

Chicago, Ill.	\$22.00
Grand Rapids	2.00
Detroit, Mich.	1.00
Muskegon, Mich.	.50
Hemphill, W. Va.	1.00
Rockford, Ill.	2.00
Dearborn, Mich.	15.00
Milwaukee, Wis.	1.00
Gillespie, Ill.	1.00
V. Andrulis surinko maršrute	67.50

Viso \$113.00

Iš seniau 2,967.49

Sykiu \$3,080.49

Dar trūksta "Vilnies" reikalams \$3,014.51

Pastaruoju laiku aukos visai sulėtėjo plaukė ir iki šiol tik pusė reikiamos sumos pinigų tesukelėm.

"Vilnies" Administracija.

Melrose Park

Gerai Pasisekė Zaisių Vakarelis Raudonojo Kryžiaus Naudai

Kovo 22 d. Community Buildinge įvyko Raudonojo Kryžiaus naujai zaisių pramoga, kurią surengė Melrose Parko, Maywood ir Bellwoodo lietuviai.

Pramogos komisija susidėjo iš N. Petraitienės, A. Tamelienės, A. Jocienės, S. Tarutienės, I. Rudzinskienės ir C. Stegvelienės.

Zaidimuose ir kortų lošime dalyvavo apie 200 žmonių. Zaidimų pertraukose buvo laimėjimų. Ant pabalgos kalbėjo Melrose Parko policijos viršininkas Robert Wigglesworth. Aiškino apie rolę ir pareigas Raudonojo Kryžiaus. Jis yra Melrose Parko Raudonojo Kryžiaus skyriaus viršininkas.

Labai Gražiai Pasidarbovo A. Švilpauskienė. Ji Pridavė \$58.00.

Sie asmens aukavo dėl zaisių parengimo: Marijonų Rėmėjų 1-mas skyrius \$10 Wm. Milašius \$10.50; Po \$5.00 aukavo: Jėzaus Kančių Draugija; Švento Franciskaus Draugija; Kazimieras Kantautas, Wm. Kudal, A. Švilpauskienė, A. Mažeikaite, S. Shimanskis, A. Urbelis ir G. Domeševič. Roman Collins \$6.00.

Po \$2.00 aukavo, Mrs. A. Pabjanskas, P. Sakėnas ir M. Jankauskienė.

Po \$1.00 aukavo, Mrs. Imperlis, Blais Studios, J. Kušlis, I. Gedžius, K. Misyričiūtė, O. Vaitkienė, O. Kiaunienė, Rozalija Vitkienė, J. Janasky, Rose Starus, Anna Bukant, Eleanor Zvirblis, James Rassel, M. Starienė, F. Bacevičienė ir A. Čepaitis.

Kurie aukavo mažiau dolerio, tų vardų neskelbiame. Viso pelnas nuo bunko, nuo viso parengimo ir kartu su aukomis — \$256.52.

Ta suma pinigų per N. Petraitienę liko įteikta Amerikos Raudonajam Kryžiui Melrose Parko skyriui.

Pagelbininkai buvo prie zaisių, Lorraine Petraitis, Frances Tamelis, Mrs. W.

West Side

Reikale Vincentinos Birštonaitės Parengimo

Įvyko bendras posėdis LLD 116-tos kuopos ir Lietuvių Ex-Mainierių Klubo, Dan Smitho patalpoje. Raportavo A. Matukaitis. Vakaras įvyks sekmadienį, 19 balandžio, West Side Hall, 2244 W. 23rd Pl. Bus rodoma įdomūs paveikslai angliakasyklų industrijos iš keleto valstijų ir iš abiejų mainierių gyvenimo. Yra užkviestas Suvalkiečių Choras. Programas bus įvairus. Muzika jau paimta.

Nutarta tikietų nesiuntinėti, nes pasidaro keblumų suvedant atskaitas.

I komitetą įeina Jakaitis, Radžius ir Juozaitienė, J. G.

Karių Socialis Centras, 176 W. Washington Street

Per savaitę lankėsi arti 21 tūkstantis karių socialiam centre, 176 W. Washington st. Ten duoda veltui užkandžius. Suvarčioje vien subačio ir nedėlioje 1,200 svarų dešrūkių; 1,500 svarų duonos bulkučių; 1,300 svarų mėsos senvičiam; 1,800 keptos jautienos; 120 svarų kavos; 300 goričių pieno; 2,940 pyragaičių; 2,500 pajų; 500 svarų saldainių ir kitokio maisto.

Toj kariam poilsio vietoj viską duoda veltui.

Jūs galite pagelbėti Amerikai — sumobilizuoti galinčiausių armiją sumušimui fašizmo reguliariai pasipirkdami J. V. Defense Bondsų ir Stampų.

Krusinis, Antonette Zear, Bernice Sokolas ir Frances Bertulis.

Zaisių vakaro komisija aciuoja visam prisidėjusiem prie šio parengimo.

Dėkuoja visai publikai, kuri taip skaitingai lankėsi, ir dėkuoja visiem tiem, kurie aukavo, kurie davė tokias gražias dovanas; ir aciu tiem, kurie pardavinėjo tikietus. Be jų talkos nebūtų buvę tokios gražios pasekmės. Komisija.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

WAR NEEDS MONEY! It will cost money to defeat our enemy aggressors. Your Government calls on you to help now. Buy Defense Bonds or Stamps today. Make every pay day Bond Day by participating in the Pay-roll Savings Plan.

Roselando Žimios

Margučių Vakarais šį Sekmadienį

D. YUDEN

Aido Choro pamokos įvyko kaip ir visada — penktadi vakare. Mūsų mokytoja, kuri buvo išvykus į New Yorką, sugrįžo kupina gražių įspūdžių ir pakiliaus ūpo. Ji pasakė daug gražių dalykų iš Browderio Kongreso. Sekmadienį dar daugiau papasakos. Choras puikiai pasirengė dainuoti Margučių parengime šį sekmadienį, balandžio 5 d. Lietuvių Kultūros Klubo salėj, 10413 S. Michigan ave.

Pramoga prasidės 6 val. vakaro. Choro vedėja labai patenkinta, kad surengėme šį Margučių vakarą.

Kviečiame visus dalyvauti, smagiai laiką praleisti ir išgirsti mūsų delegatės įspūdžius.

Aidičiai Dainuos Kultūros ir Meno Klubo Koncerte

Gegužės 3 d. Aido Choras dainuos Kultūros ir Meno Klubo koncerte Lietuvių Auditorijoje.

Gegužės 10 d. dainuosime Moterų Klubo parengime Roselando.

Šiuo laikų mokinamės naują dainą.

J. Misičičia.

L. K. M. Choro Ateities Veikimas

Kovo 31 d. Hollywood salėj įvyko choro pamokos. J. Kenstavičius, choro mokytojas, užsėpnė daug kredito už puikų mokimą.

Choras praktikuos apie valandą laiko. Paskui A. Garšinskas padarė trumpą peršalimą iš choro veiklos. Jis pradėjo kalbą nuo "Student Prince" ir ant tos pačios operetės baigė.

Apie choro veiklą tenka žymėti, kad permažai moklinamės populiarisčių lietuvių dainų ir permažai dalyvaujame abelnai judėjime.

Vaziuosime į Kenosą

LKM Choras balandžio 19 d. vaziuoja į Kenosą, Wis., pildyti programą Lyros Choro parengime. Bus suvaidinta vieno veiksmo komedija "Kurčias Žentas."

A. Kenstavičius žada dalyvauti Anna Navickaitės koncerto programoje. LKM Choras pildys pro-

MARGUČIŲ PARENGIMAS RENGIA ROSELANDO AIDO CHORAS Sekmadienį, Balandžio 5, 1942, 6 Val. Vak. LIET. DARBININKŲ SVETAINEJ 10413 S. Michigan Avenue

gramą Garfield Parko Vyru ir Moterų Pašėlos Klubo parengime balandžio 26 d. Lietuvių Liuosybės salėj, Cicero. Gegužės 3 d. choras dainuos Lietuvių Kultūros ir Meno Klubo koncerte Lietuvių Auditorijoje. Gegužės 30 d. choras dainuos Lietuvių Tautiškų kapinių iškilimėse. Kaip matote choras turi pilnas rankas darbo. Kas myli kultūrą, meną, to vietą LKM chore. P a m o k o s įvyksta kas antradienis Hollywood salėj. Pradžią 8 val. vakaro. Širdukas. 22 aukštų namas, 100 West Monroe st., kaltas apskričiai nemokėtų takų ir pabaudų \$211,236. Viso yra užvilktų takų Cook apskričiai \$400,000.

UNIVERSAL RESTAURANT Geras Maistas, Priežiūra, Viskas, kas jums reikia. Antanas Norkus, Savininkas 750 W. 31st Street Phone Victory 9670

RADIO STANDIEI CHICAGOS STOTYS WIND 560 WCFM 1000 WMAQ 670 WMBI 1110 WBBM 720 WJLD 1160 WBBM 720 WBBM 1240 WAIT 820 WMBR 1380 WENR 800 WGES 1450 WLS 590 WHLP 1520

SESTADIENIS, BALANDŽIO 4 d. 12:00—WGN—Radio's Voice 12:00—WGN—The Farm 12:15—WGN—Noontime Serenade 12:30—WGN—News 12:30—WGN—Young America Answ. 12:55—WGN—News 1:00—WGN—Treasury Star Parade 1:00—WGN—Matinee at Baliko 1:25—WLS—News 1:30—WGN—Art Jarrett's Orch. 1:35—WLS—Home Talent Program 1:45—WGN—Between Us Girls 1:45—WGN—Meet the Missus 2:00—WGN—Ralph Ginsburg 2:00—WGN—Berry-Gordon 2:00—WGN—Columbia's Country Journal 2:15—WGN—Your Income Tax 2:30—WGN—Carolina Playmakers 2:30—WGN—University Music Hour 2:45—WBBM—F.C.P. Detroit 2:45—WLS—Julian Bentley News 3:00—WGN—Matinee at Meadowbrook 3:00—WGN—Eaton and Anson 3:15—WGN—To Be Announced. 3:30—WBBM—Press News 4:00—WGN—Glen Miller 4:00—WGN—Midwest Mobilizes 4:15—WGN—Walter Zandorf 4:30—WGN—To Be Announced 4:30—WGN—Russ Brown Sings 5:00—WGN—Anchors Aweigh 5:00—WBBM—Barry Witton's Or. 5:30—WGN—Let's All Sing 5:30—WGN—Frieda to Stardom 5:45—WBBM—World Today 5:45—WGN—Evening Serenade

VAKARE 6:00—WGN—This Is War 6:00—WBBM—This Is War 6:15—WGN—Bob Eison 6:30—WGN—News 6:30—WGN—News 6:45—WLS—City Cousins 6:45—WBBM—Johnny Duffy's Or. 7:00—WGN—Treasury Hour of Song 7:00—WBBM—Guy Lombardo 7:15—WGN—National Barn Dance 7:15—WGN—Hill Sanders 7:30—WGN—Chicago Theatre of the Air 7:30—WBBM—Hobby Lobby 7:55—WBBM—News 8:00—WBBM—Your Hit Parade 8:30—WGN—Spot Light Bands 8:30—WBBM—Your Hit Parade 8:30—WBBM—Scourday Nit Serenade 9:00—WGN—Capitol Comment 9:00—WBBM—Ralph Barlow's Orchestra 9:30—WBBM—Public Affairs 9:30—WBBM—Ralph Barlow's Orchestra 9:45—WGN—Dick Jensen's Or. 9:45—WBBM—Frazier Hunt News 10:00—WGN—Reading of Chicago Sunday Tribune

WLS, Barnadance 10:15—WBBM—Sports Review 11:00—WBBM—News 11:00—WBBM—News 11:30—WGN—Edie Ducher's orchestra 11:30—WBBM—Dance Orchestra 12:00—WGN—Lawrence Welk's Orch. 12:00—WBBM—News 12:30—WGN—Jan Garber's Orchest. 2:00—WGN—News Roundup 8:00 A.M.—WGN—Hollywood Bowl Easter Sunrise Service 8:00—WBBM—News 8:15—WBBM—Dairy Drama 8:30—WBBM—Melody Time 8:30—WBBM—Calling Pan America 9:15—WLS—Little Brown Church 9:30—WBBM—Happy Meeting Time 9:30—WBBM—Wagner Over Jordan —June Baker 10:00 WLS—News 10:00—WBBM—News 10:15—WBBM—Salhimeras Hour. 10:15—WGN—Reading of Funnies 10:30—WGN—Radio Rodeo 11:00—WGN—Radio's Voice 11:15—WGN—Radio's Voice 11:30—WLS—News 11:30—WBBM—Sunday Sunshine 11:45—WLS—Jim Poole 12:00—WGN—Radio Warblers 12:30—WBBM—Sunday Sunshine 12:30—WBBM—Sunday Sunshine 1:00—WGN—Bob Becker 1:00—WGN—Spirit of 42 1:30—WGN—Citizens of Tomorrow 2:00—WGN—Help Your Neighbor 2:30—WGN—New York Philharmonic Orchestra 2:30—WGN—News 3:00—WBBM—Melody Lane 3:30—WBBM—The Pause that Refreshes 4:00—WGN—The America's Speak 4:00—WBBM—The Family Hour 4:30—WGN—Orrin Tucker's orchestra 4:45—WBBM—News 5:00—WGN—Double or Nothing 5:00—WBBM—Silver Theatre 5:30—WGN—Lawrence Welk's orchestra 6:00—WGN—Dick Jurgens 6:00—WBBM—Melody Ranch 6:15—WGN—Dick Jurgens's Orch. 6:15—WBBM—Public Affairs 6:30—WGN—Double Date 7:00—WLS—Old Fashioned Revival Hour 7:00—WLS—Old Fashioned Revival Hour 7:00—WBBM—Columbia Workshop 7:00—WBBM—American Forum of Air 7:30—WLS—The Good Old Days 7:45—WBBM—Crime Doctor 8:00—WGN—Orrin Tucker 8:00—WBBM—Texas Star Theatre 8:15—WGN—News 8:15—WGN, News

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATHAN KENTER Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St. Su Geriausia Škoune Lietuvių ir Amerikoniški Valgiai P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai Tel. Yards 1651

JOHN A. LAUDONT TAVERN Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai 3528 S. Halsted St. ir Mėsos-Groserio Krautuvė 3441 S. Morgan St.

URBA Gėlininkas Gėlių Mylėtojams, Vestavėms Banikietams, Laidotuviams, Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LaFayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS --- Kvietkininkas GELES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopyčias Visose Niesto Dalse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1278 & 1279

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1412

J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 6142

S. P. MAZEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LEONARD F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVENUE Tel. Pullman 5661

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS JOSEPH DRY GOODS STORE (LIETUVISKA KRAUTUVĖ) 3344 So. Halsted St., Chicago, Ill. Didelis Pasirinkimas VYRAMS, MOTERIMS, BERNIUKAMS IR MERGAITĖMS DRABUŽIŲ Marškiniai, Balti ir Spalvuoti... \$1.65 ir \$2.00 Vyrams Svederiai Visokių Spalvų... \$2.85 ir aukščiau Vyriški Shirts ir Shorts... 35c ir aukščiau Berniukams Kelnės... \$1.85 ir aukščiau Moterų Šilkinės Kojinės 79c, 89c ir \$1 Ladies Slips... \$1 ir \$1.25 Pavasarinės Pirštinės Šviesios ir tamsios spalvų... 50c ir \$1.00 Didelis pasirinkimas drabužių vyrams, moterims ir vaikams prieinausiomis kainomis

Aštuntas puslapis.

SIANDIEN LABAI SVARBUS PAMINEJIMAS A. WAGENKNECHTO 40 METŲ VEIKLOS

Alfred Wagenknechtas per daug metų veikė su našniuku Eugene Debusu. 40 metų savo jaunystės ir su brendimo amžiaus idėjų darbininkų veiklai už būklės pagerinimą. Puikus rekordas šio veikėjo. Šio šimtmečio pradžių, kada Debusas cementavo socialistų partiją, Wagenknechtas, stiprus jaunuolis, su jaunatviška aistra ir kupinu pasiryžimu dirbo darbininkijos labui.

Nežinot, kad jau šiandien šiai veikėjau 40 metų. Dešimtys metų pabaiga, retas jaunuolis šių pralenkus veiklumo ir pasiryžimo tiek darbininkų gerovės reikalavimams, tiek mūsų šalies reikalavimams darbuose.

Ivertinkime Garbingą Veiklą

Šiandien, balandžio 4 d., 8 val. vakaro įvyks gražus Alfredo Wagenknechto 40 metų veiklos pamėginimo rengimas Pilsen Park auditorijoje, Albany ir 26th ave. Įžanga į koncertinį ir trumpą prakilbę bei šokių parengimą tik 40c.

Svetainė yra parankioji vietoj, tik vienas blokas nuo Kedzie ave. Tai ta pati vieta kur įvyko liepos 4-tos piktikas.

Pats jubiliantas, kuris yra Komunistų Partijos Illinois komiteto pirmininkas, tars kelis žodžius ir paskaičiuos šiuos svarbiausius klausimus.

Tad visi raskime valandą kitą laiką ir dalyvausime šio žymaus veikėjo 40 metų veiklos atžymėjime.

Pristatys Pieną Į Namus Veliau

Delei padangų taupymo ir todėl, kad vieno išvažiavimo užtektų, vietoj pirmiau nuo 5:30 pradėti dirbti, tai pradės nuo 8 val. ryte.

5,500 piemininkų unijos narių padarys šias pakaitas todėl, kad taupyti ratų padangas. Pirmiau mat išvažiavimas ir grįždavo į stotį pašiimi daugiau pieno, kad nuvesti vėlesnį pristatymą. Dabar važiuoti tų sąrykių.

Seimininkės biskį nepatenkintos, nes jos negaus ant pusryčių tą dieną pristatymo pieno, bet tas taupomas reikalingas ir ji nustatė unija ir pieno kompanijos vykinti.

Ar Jau Išitėjimot

Ar jau išitėjimot? Gegužės (May) 3

Ankos "Vilnius" Preso Fondai

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes: Chas. Gužauskas, Chicago, Ill. \$1.00; A. Zigmontas, Cicero, Ill. 5.00; P. Stumgaila, Chicago, Ill. 1.00; D. Rimša, Maywood, Ill. 1.00; W. Cook, Chicago, Ill. 2.00; T. Russ, Gr. Rapids, Mich. 1.00; A. Warinis, Gr. Rapids, Mich. 1.00; L. Henkis, Chicago, Ill. 1.00; B. Getchis, Chicago, Ills. 1.00; J. Praninskas, Chicago, Ill. 1.00; S. Deikus, Oak Lawn, Ill. 2.00; F. Demikis, Chicago, Ill. 2.00; J. Pukelis, Chicago, Ill. 2.00; J. Morris, Hemphill, W. Va. 1.00; Tenikaite, Gillespie, Ill. 1.00; A. Vaizgela, Chicago, Ill. 1.00; Geo. Jočionis, Detroit, Mich. 1.00; J. J. Kaupas, Chicago, Ill. 1.00; P. Yskis, Muskegon, Mich. .50; S. Salties, Rockford, Ill. 2.00; J. Vilyavičius, Dearborn, Mich. 15.00; J. Benikaitis, Chic. 1.00; M. Sabickas, Chicago, Ill. 1.00; Z. Baltušis, Milwaukee, Wis. 1.00; V. Andriulis, surinko mārūrute 67.50; Viso \$113.00

Republikonai Balsuosią Už McKeough

Pažangesni republikonai, kurie stoja už ašies jėgų su naukinamą mato didelę reikalingą viešingą kongreso ir senato atnaujinimo metams. Jie pinai remia Rooseveltą kaip politiką. Už tai pasisako, kad nekuriu balsuos už McKeough.

Dar kiti balsuos už Warren Wright, kuris eina prieš Wayland Brooks, izoliacinistą.

Kiek liečia Brooks, tai jis nepaiso šios valstijos apsigimnio reikalų, pareiškė McKeough. Dar jis pridūrė, kad jei nekuriu reakcinio tipo senatoriai ir kongresmenai, jų klikai tinkama W. Brooks, nori dabar jau nutatyti taikos sąlygas. Dar kiti norėtų, kad prasidėtų "derybų taika."

Raymond McKeough stoja už viešingą veikimą; už valdžios paskirtų asmenų ir darbo unijų atstovų kooperavimą ir už pargalingą darbo laimėjimą.

Nominacijos įvyks balandžio 14 d. Politikas.

Transportacijos Apvienijimo Planas

Elevatorių ir gatvėkarių kompanijų advokatai sutiko su bendru planu apvienyti transportaciją. Jeigu niekias nam nepasipiešins, tai teišėjas Igoe patvirtins planą ir po to išsiuntinė šėrininkam priimti bei atnesti. Tati turi būti padaryta veiki.

Plana šėrininkam išsiuntinė balandžio 14 d. Jeigu su tuo sutikti, tai birželio pirmą, kada bus rinkimai teisėjų, tai duos piliečiams nubalsuoti pasiūlytą planą.

Plano apdikusavimas įvyko federalio teisėjų Igoe kambaryje. Ten buvo apie 60 asmenų nuo abiejų kompanijų.

Dar Galite Matyt Filma "Jūrų Karžygiai"

Antra savaitė rodoma sovietinė film "Heroes of the Sea" — Jūrų Karžygiai. Rodymas kalbamos filmos vyksta Worlds Playhouse teatre, 410 S. Michigan ave.

Šioj filmoj parodo Sovietų Sąjungos jūrų laivyno socialią ir militarinį gyvenimą. Taipgi parodo senosios kartos jūrininkų nuotaiką ir jaunosios kartos jūrininkų ryžtingumą savo žygiuose.

Filma apima manevrų kovas su numatytu priešu. Šiandien visiem žinoma kolji reikšminga vaidmenio lojja Sovietų Sąjungos Karo Jūrų Laivynas kare prieš ašį.

Tad kas norite tą judį pamatyti, tai turite pragę, nes dar visa savaitę jis bus World Playhouse teatre. Rep.

North Side

Svarbus LDS Kuopos Susirinkimas

LDS 112 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, balandžio 6 d., 7-30 val. vakaro, Vengrų salėj, 1632 Milwaukee ave.

Sis susirinkimas labai svarbus keliais atžvilgiais. Viena, tai artinasi apskriečio konferencija ir reikia išrinkti delegatą. Konferencija įvyks balandžio 19 d., "Vilnius" salėj.

Kitas labai svarbus dalykas, tai mūsų Susivienijimo seimas. Jis įvyks liepos 20-24 d. Lietuvių Auditorijoj. Apskriečio valdyba ir kuopų atstovai rūpinasi, kad seimo delegatų gražiai pasitikti. Turime ir mes prie Pirmadienio susirinkimo šio darbo prisidėti.

Kaip matote, bus daug svarbių reikalų. Tad visi dalyvausite pirmadienį susirinkime. BEN ALUZAS, Nutar. Raštininkas.

Vieną Plėšką Nušovė, Kitą Suėmė

Sužeidė Du Policistu Apšiūdyme

Du plėškai, atvažiavę vogtu automobiliu, bandė pasigrobtį pinigų iš taverno, 765 S. Racine ave., penkadienį ryte. Bet čia jiem policija išlėkė pirtį. Vieną piktadarį vietoj nušovė, o kitą pašovė. Jis liko suimtas. Kovoje du policistai buvo pašauti.

Sužeistuos policistus nuvežė į St. George ligoninę.

CIVILINIS ORO PATROLĖS KURSAS

Nuo pirmadienio prasidės Chicagoj civilinio oro laivyno patrolės kursas. Pamokose gali dalyvauti tik priminti j t skyrių laktunai. Kleos Jyvas Sherman Hotelyj. Jūs susirašiusi 100 vryu ir moterų lakūnij.

Šiam darbi vadovauja Civilė Aeronautikų Taryba.

Simfonijos Orkestro Rinkliava

Chicagoj Simfonijos orkestras, kuris duoda vasaromis koncertus Grant Parke, pradėjo kampaniją sukelti \$55,000 dėl šių ir ateinančių metų sezono.

Orkestro pasiūkiamui būtinai reikia pinigų. Be aukų ši muzikališka organizacija negali pasilaikyti, sako Mr. Stock, garsus muzikos veikėjas.

Pas Tėvus Svečiuojasi P. Ruta

Vakar iš Louisianos, kur tarnauja armijoj, parvyko Pas Tėvus pasisečiuoti Petras Ruta. Jis išrodo linksmas ir sveikas.

Petrukas pasisečiuos Chicagoj penkiolikį dienų ir vėlgryš prie savo kariškų pareigų. Petro tėvai yra plačiai žinomi Bridgeporto biznieri.

Brighton Parko Žinios

LLD 104 Kp. Narių Dėmėjai Kadangi kuopos susirinkimai liko perkelti į kitą dieną — iš antrą pirmadienio, į trečią pirmadienį kiekvieno mėnesio, tai ateinančios kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 20 d.

Sis susirinkimas labai svarbus. Daug dalykų turėsime aptarti. Svarstymsie prisirengimą prie 1-ros Apskriečio kuopų pikniko; svarstyti prisirengimą prie dienraščio "Vilnius" dalininio suvažiavimo. Visi turime rūpintis patiekti sumanymų dienraščio grovei.

Pereitame susirinkime buvo atsišaukę LDS 2-ros Apskriečio pirmininkas St. Juška. Jis kvietė darbuotis, kad gerai pasisektų piknikas, kurį rengia abu du apskriečiai.

Visi kuopos nariai turėtų skaitlingai atsišaukti ir imti dalyvumą apsvairstyme šių visų klausimų. Atsiminkite, kad susirinkimo diena yra permainyti. LLD 104 Kp. Sekretorius.

World Playhouse

410 S. Michigan Ave.

Pasukite Savaitę Nuo 11 val. prastomis dienom.

'Heroes of the Sea' (JURŲ HEROJAI)

Andriulis pasipavė, 25c; Mikalojus pranašavimai, 25c; Lengvas bėdas išmokti anglų kalbos, 25c; Apie dangų, saulę, mėnesį, žvaigždes ir kitas kometas, 10c; Girtuokių gadinokos, dainos, 10c; Kančios apie kepti, dainos, 10c; Šešias su Saliuono noštas, 25c; Alonos graži pasaka, 25c; Tūkstantis naktų ir viena, dalis I, gražios istorijos, 50c; Sapnų knygėlė, atpaėja sapnus apskaito planetas ir kasprūnų nukėlėmas, 25c; Sapnas Marjos ant kalno Alyvu ir gramotės Jėzau, 25c; Nuo 10 gražių siužetinių, parašytų vokiečių Valandžiaus, 15c; Ponsko Pilotą galas, kuris buvo didėlia Jėzau, 10c; Sapnų knyga su daugeliu paveikslais, 1.60; Karvės, naudė iš ju, kaip daryti lėtas, ir kaip daryti neleistis su karve, su 9 paveikslėliais, 25c.

ZOLU ARBATOS

Nuo dušallo (asthmos), 20c, nuo kosulio ir kočeklo 60c, nuo vidurių užkietėjimo 60c, nuo stiprus skaudėjimo 60c, nuo širdies bei vandeninės ligos 60c, nuo užsienėsių galvos bei nosies kataro (hay fever) 60c, nervų stiprumo 60c, nuo miškų skūdo 80c, nuo cukrinės ligos 85c; vyrukamo atgavimui 85c, trejos dešimtys stambios gery salėnu 60c; kraujo valytosios 60c, mėnesinių reguliatorio 60c, plaukų apsaugotojas, nuo pralošimo ir švelnus plėduodėjis, 60c, nuo blazpinimosi bėgančiam 60c; Sveikata Ligoniams knygėlė aprašo širdis ir apie daug kitokių lėlių ir faktus, nuo 10c linkimas 25c.

M. ZUKARTIS, 331 Dean St., Spencerport, N.Y.

Pakečia Penkis Centus Šalpi Bedarbiams

Dar vis tebėra apie 52,000 pašelpgavių vienučių. Jau buvo rašyta ir pakartota, kad pašelpgavių, ypač su didėlia šeimom, gyvenimas baieštinai skurdus.

Šios savaitės pabaigoj šalpi administracija pranešė, kad pakelia 5 centus prie dolerio šėlpamiem. Bet tokis pakėlimas tik lašas prie ty reikalų, kurie prieš juos stovi.

Palyginus šių metų parbrangus gyvenimą, tai ne 5 centų, bet mažiausia reikia 20 centų padauginoti.

M. D. J Mokslo ir Industrijos Muzėjų kovo mėnesį apsilankė 104,502 vizitoriai.

Pajieškėjimas

Pajieškia brolio Kazio Šulėtinis (Schultz). Gyvena Chicagoj ir turi didi dukteris. Ateisukaitė arba kiti pranešiteliai, būdė abėgėms. S. SHULTZ, 114 Baggott St., Zeigler, Ill. (4c)

Pranešimai š Kitur

ROCKFORD, ILL. A.L.D.L.D. 29 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio (April) 10 dieną, 1942 m., Montague House Sveitainėj, ties valandų vakaru. Visi draugai dalyvausite, svarbių reikalų aptarti. Artimai "Vilnius" Serinininkų Sveitainėms, reišius širinkt delegata. Atsilankyti linkiu. Baltinininkas J. Rulis. (4-9)

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND Rosealando Marėjų Parngimas Vies, kurie geidžiote žaisti murguolais Vėlyru diena, bal. 5-tn, atsilankyti Rosealando Aido Choro parngim. Liet. Darbininkų Svetainėj, 1941 S. Michigan Ave. Choras duos gražų dainų programą 2 po to vis murguolij reišimėjas už laimėjimą campionato. Dalyvausite visi ir visos. (1c4) Komitetas.

TOWN OF LAKE

L.D.S. seimė mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio (April) 7 d., Ezerinio Svėitainėj, 8-8. Pasidūti ant 8:00 val. vakaru. Draugai ir draugės, būkite visi ir laiku. Bus rinkimas delegatų į konferenciją Kvėčia Kp. Valdyba.

World Playhouse

Pasukite Savaitę Nuo 11 val. prastomis dienom. 30e iki 2-ri val. prastomis dienom.

Majoras Kelly Tebeserga

Majoras Kelly tebeserga. Jis gavo sunkią slogą. Mr. Kelly žmona sirgo, bet ji sveiksta.

Majoras negalėjo apieist namus dėl ligos. Civilinio Apsigynimo reikalau kalbėjo telefonu ir radijo stotj. Jo kalba transliavo radijo bangomis.

žymus Anglijos Kunigas

Orchestra Hall sekmadienį, 8 val. vakaro, kalbės Anglijos žymus kunigas. Bažnyčių Pasaulinės Tarybos sekretorius, Dr. W. Paton. Jis kalbės apie karą.

CLASSIFIED ADS: FEMALE HELP WANTED, OPERATOROKS, MALE HELP WANTED, TOOL IR DIE DARBININKU, BUSINESS CHANCES, REAL ESTATE FOR SALE, FARMS FOR SALE, RESORT FOR SALE, FURNISHED ROOMS FOR RENT, REFRIGERATED COUNTERS, KAM MOKET DAUGIAU, WHOLESALE FURNITURE, AMA-JAMES Tavern, Dr. Karli Nurkat (NURKAITIS), Dr. Marjan S. Swiont.

Whitney E. Tarutis ADVOKATAS, Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJA IR CHIRURGAS, Dr. A.K. Rutkauskas GYDYTOJAS, Dr. V.A. Simkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, Dr. Strikol's GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, Dr. Bershth 756 35th Street, Dr. A.K. Butko KOJŲ SPECIALISTAS, Dr. C. Z. Vezelis DENTISTAS, Dr. Algard W. Prusis DENTISTAS, Dr. G. Serner LIETUVIS ARKŲ GYDYTOJAS.

Medicinos Doktorai: Dr. Emily V. Krukas, Dr. A.K. Rutkauskas, Dr. V.A. Simkus, Dr. Strikol's, Dr. T. Dundulis, Dr. Bershth.

Whitney E. Tarutis, Dr. A.K. Rutkauskas, Dr. V.A. Simkus, Dr. Strikol's, Dr. T. Dundulis, Dr. Bershth.

Dr. Karli Nurkat, Dr. Marjan S. Swiont, Dr. Algard W. Prusis, Dr. G. Serner.